

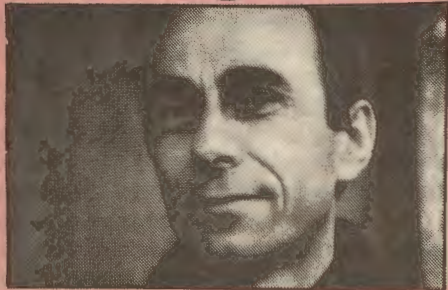

Haleheng

– Kvinner er ikke født kvinner, de blir gjort til kvinner, hevder Simone de Beauvoir. Er det riktig gjelder det også menn, skriver Per Petterson i petiten på

sistesida.

Teori og debatt

Obrestad-passasjen

Terje Valen mener AKP er blitt et kommunistisk-liberalt parti, og støtter Rød Ungdom sin skarpe kritikk av partiet. En gjennomgang av det han kaller Obrestad-passasjen som ble vedtatt på AKPs landsmøte, har undertittelen: En kritikk og en utfordring.

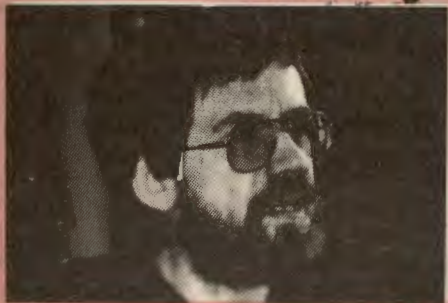
Se side 5

Imperialismeteori

Hva sa Lenin? Hva mener revolusjonære i Norge idag? Dette er utgangspunktet for at OPPRØR trykker to utdrag fra Lenins bok om imperialismen. Og Arnljot Ask spør hva atikkelen til Lenin om «Europas Forente Stater» har å lære oss i dag. Mette Holmsen anmelder partiskoleboka om imperialismen.

Se side 6 og 7

Reform eller reformisme?

Med utgangspunkt i Trond Andresens forslag til RV-landsmøtet om ferdigvareproduksjonen i Norge har OPPRØR bedt folk med ulike syn om å kommentere forslaget.

Se side 10

I Kristiansand vil RV invitere politiske motstandere til «grillparty» i valgkampen. (Illustrasjon: Knut Nærum.)

Grillparty

Hva med å prøve RV i Kristiansand sin variant i valgkampen: Grillparty for politiske motstandere!

– Vi prøver å starte noe vi kaller «40-banden», dvs samle 40 personer som hver skal ut og sanke minst 8 stemmer hver. Sammen med «sikre» stemmer betyr dette en RV-representant i Kristiansand, sier Siri Grønnes fra Kristiansand RV på spørsmål fra OPPRØR om planer for valgkampen.

Valgkampens første fase - listestillinga - er i ferd med å avsluttes. Andre fase med å skolere, utvikle program, sikre

materiale til innspurten er igang. OPPRØR tok midt i april en ringerunde for å høre med flere RV-grupper om hvor langt de var kommet, og om de hadde tips til andre.

I Trondheim sier Astrid Holm at de håper på tre representanter i bystyret. Hun legger vekt på å at tilpasningen til Europa betyr reduksjon av krav til miljøstandarder og nivå på ytelse og tjenester for kommunens innbyggere. Derfor må EF-kampen inn i kommunevalgkampen.

Atar Ali i Oslo ble kumulert opp fra tredje til

annenplass for fire år siden og stiller på nytt. Han har arbeidet spesielt med helse- og sosialsaker, og sier at den beste valgkampmetode er å snakke direkte med folk.

I Sogn og Fjordane er AKP-leder, førsteplass på RV-lista og bonde, Magnar Falkenstein, opptatt av å dra miljøspørsmåla inn i valgkampen. Et råd fra vest til dem som nøler i innspurten for å stille liste: – Det er ikke så vanskelig som en skulle tro.

Se side 8 og 9

Sommerleir 6.-11. juli

Rød Front-leiren 1991 arrangeres på Strandheim Leirsted på Hurum 6. til 11. juli. Det blir også pionerleir og barnehage.

Hovedtema: Etter Golfen - ny verdensorden. Med følgende stikkord:

Tilspissa nord-sør-konflikt? Hvor blir neste storkrig? Økt rivalisering i USA Japan, EF, eller USA som eneradende supermakt? Løsninger for 3.verden?

Masseutvandring til det hvite nord? Er sosialisme fortsatt en aktuell løsning? På parti med framtida, hva slags behov og muligheter har vi i Norge? Hva slags strategi framover?

Vandreleiren har i år base på Glitterheim i Jotunheimen. Den er i tida 14. til 21.juli.

Følg med i Klassekampen for mer informasjon.

Arrangør: AKP

OPPRØR

Månedssavis utgitt av AKP og RV
I redaksjonen:
Erik Ness
(redaktør og ansvarlig utgiver)
Birger Thurn-Paulsen
(redaksjonssekretær)
og Tor Otto Tollefsen.
Redigering/layout:
Katrine Malmo

PARTI-
SEKRETÆREN

Fra Sentralstyret

Sentralstyret vedtok på sitt møte nylig at de viktigste oppgavene for partiet fram til valget er EF-kampen, valget og satsinga på avisa Klassekampen.

Når det gjelder EF/EØS vil forslaget til EØS-avtalen foreligge før sommeren, og regjeringa satser på å få behandla den i Stortinget allerede i høstsesjonen. Det betyr at tida er knapp. Vår oppgave - særlig i fagbevegelsen - må være å fremme forslag om et nei til EØS-avtalen og krav om folkeavstemning om EØS.

Uansett hva slags standpunkt vi har om RV/AKP - sammenslåing eller ikke - må vi bruke mye krefter på valget. Akkurat nå betyr det å sikre listestillinga - husk at fristen er 1.JUNI! Dernest kommer valgkampen med en unik mulighet til å nå ut med vår politikk til mange, mange tusen folk.

Sentralstyret vedtok også på bakgrunn av diskusjonene som har vært i partiet, å satse på en storstilt omlegging av KK. Men sjøl om formålsparagrafen endres, betyr ikke det at partiet blir mindre viktig for avisa - eller avisa mindre viktig for partiet. En helt sentral oppgave må bli å sikre målsettingene i forhold til å skaffe kommandittister, medlemmer av støttingen og abonnenter.

Landsmøtet vedtok at den organiserte diskusjonen om forholdet AKP/RV skal starte etter valget. Men det betyr på ingen måte at det er forbudt å diskutere andre ting nå - det være seg aktuelle saker som hvordan reise en Nei til EØS-bevegelse med sikte på å faktisk vinne EF-kampen, forholdet vårt til sosialdemokratiet i lys av 1.mai-arbeidet eller mer strategiske spørsmål som kvinnepolitikken vår som del av en revolusjonær strategi. Bruk spaltene i Opprør og KK, eller kom med innspill til oss i sentralstyret!

GUDRUN HØVERSTAD

Folkeavstemning om EØS-avtalen!

AKP har sagt Nei til EØS. Vi er de eneste som hele tida har slått fast at en avtale som bygger på kapitalens fire friheter ikke kan bli god for folk i Norge. Stadig kommer nye avsløringer av hva som vil bli konsekvensene av en slik avtale, for arbeidsfolks rettigheter, for distriktene, for miljøet.

Nei til EF holder fast ved at vi må vente til avtalen foreligger med å ta endelig standpunkt. Dette bidrar til å skape usikkerhet om innholdet og åpner for at dette fortsatt kan bli en brukbar avtale. Det gir ikke mening å fortsette å stille krav til en avtale, f.eks. om å bevare konsesjonslovene, når krava allerede er solgt i forhandlingene. Vi må jobbe for at Nei til EF trekker konklusjonen av alle argumentene de sjøl legger fram, bl.a. i høringen 29.april, og sier nei til EØS nå.

Nei til EF ønsker å ta hensyn til dem som fortsatt ser EØS som et sjølstendig alternativ. Men dette er i ferd med å bli svært få. Synnes (Kr.F) argumenterer offensivt for at EØS bare er et skritt på veien, selvom han får motbør av andre i partiet. DNA klarer ikke engang å få Arbeiderbladet til å male videre på «nå er det EØS det gjelder»-kverna. Avisa slår på lederplass fast at EØS er en mel-

lomstasjon og åpner EF-debatten i spaltene.

Tida er overmoden for å si Nei til EØS. Like viktig er det nå å reise kravet om folkeavstemning om en EØS-avtale med full kraft. Avtalen bryter med folkeavstemninga i 72, den betyr et avgjørende skritt på veien til medlemskap. Stortinget har ikke mandat til å inngå den; dette siste hevdes også av Synnes. Bare et krav om folkeavstemning kan mobilisere mot den udemokratiske behandlingsmåten og skape et bredt folkelig press.

Regjeringas opprinnelige løp så ut til å være framlegging for Stortinget etter valget og behandling i høstsesjonen, ev. våren. LO har vedtatt å legge opp til en diskusjon om EØS etter valget, bl.a. for å hjelpe DNA til å holde EØS unna valgkampen. Debatten får knapt starta før saka skal avgjøres. Nå er det mulig tidsplanen ryker, EF er uenig seg i mellom om fiskekrava. Det snakkes om undertegning i november. Dette vil i såfall ytterligere svekke EØS som alternativ fordi tida fram til Sverige, Østerrike og Sveits søker fullt medlemskap blir enda mindre. Samtidig vil det øke mulighetene for råkjør fra regjeringa for å få dette igjennom mens det ennå er noe igjen av hele greia. Kravet om folkeavstemning er samtidig et krav

LEDER

om en grundig offentlig diskusjon med et helt annet nivå på informasjon og tid enn en rask behandling i Stortinget.

En folkeavstemning er trolig det eneste som kan hindre en EØS-avtale. Samtidig vil bevegelse rundt kravet om folkeavstemning øke presset på Stortinget og sjansen for at det blir 42 stortingsrepresentanter som stemmer mot. Og det kan holde for å hindre avtalen. Paragraf 91 i Grunnloven krever 3/4 flertall for å avstå suverenitet på avgrensa områder. Men bruk av paragrafen krever alminnelig flertall.

Noen er redde for at hvis vi taper en folkeavstemning om EØS, står vi svakere i kampen mot fullt EF-medlemskap. Sjølsagt kan vi tape. Men jeg tror likevel en slik kamp gjør at vi står sterkere til neste slag:

Bevegelse, aktivisering og kunskapsnivå vil være større enn om vi får en EØS-avtale gjennom overkjøring i Stortinget og dermed passiv resignasjon.

Tilhengerne av en slik avtale vil måtte legge all hovedvekt på forskjellene mellom EØS og EF for å vinne flertall. Det vil derfor være svært vanskelig å i ettertid bruke et flertall som argument for EF-medlemskap.

En folkeavstemning kommer ikke av seg sjøl. DNA har gått klart mot, det er stikk i strid med deres taktikk: EØS er en selvfølge, diskusjonen kommer etterpå. Nå slår denne taktikken sprekker. Kravet om folkeavstemning vil kunne bidra ytterligere til at motsigelsene i DNA kommer skikkelig fram, og EF-motstanderne kommer på banen. Reis kravet om folkeavstemning i alle deler av EF-motstanden! Grunnlaget for kampen om EØS-avtalen legges nå, etter valget kan det være for seint.

SIRI JENSEN

Profil

Anne Steinsland er fra Askim, 32 år og født med gummilukt i nesa. Hun er en sterkt engasjert kvinne, aktiv i fagforeningsarbeid og i politikken, som en av medlemmene i RVs landsstyre. Hun har sitt daglige arbeid på Glava i Askim. Hun er sekretær i fagforeningsstyret, sekretær i både «Nei til EF» og RV i Østfold. Hun er også meget aktiv i «Folkeaksjonen for Viking.» I tillegg til alt dette går hun bedriftsøkonomikurs i regi av Distriktshøgskolen.

- Kan du fortelle litt om Askim der du vokste opp?

- Da jeg var liten var Askim yrende av liv. Det kom massevis av busser morgen og kveld med arbeidere fra hele indre Østfold. Faren min var tillitsvalgt på «gummibussen» fra Trømborg.

- Men det var vel ikke bare faren din som jobba på Viking?

- Nei, bestemor, bestefar og mamma jobbet også der.

- Hva synes du om vedtaket på landsmøtet om at RV har blitt en medlemsorganisasjon?

- Jeg synes det er bra, og jeg håper at RV nå kan bli et aksjonsparti til venstre for SV. Vi må skille oss fra SV på analysen av samfunnet, og si klart fra hva slags samfunn vi vil ha. Vi må ha andre vyer, og ikke bare drive litt flikking her og der. Og jeg håper vi kan fange opp i oss alle som vil jobbe for et sosialistisk samfunn, og at RV blir det parlamentariske alternativet på venstresiden.

Anne Steinsland,
Askim,
landsstyremedlem i
RV

Gummilukt i nesa

- Hva mener du er de viktigste sakene for RV nå?

- EF-saken er meget viktig for RV nå. Vi må ha igjen industrimonopolet her i landet, og styrke konsesjonslovene. Både EØS-forhandlingene og EF vil svekke konsesjonslovene, og

gjøre det lettere å flytte kapital ut av landet. Overskudd som er skapt av arbeiderne i Norge. Kampen for Viking er en del av denne kampen. Derfor er den ikke bare viktig for oss her i Askim, men for alle.

- Hva synes du om diskusjonen om

RV i framtida?

- Jeg synes diskusjonen er spennende. Vi må klare å fange opp i oss alle. Høyre-bølgen er i ferd med å snu, og det er så mange fine og positive trekk å finne blant ungdommen. Men skal vi få til dette, må RV styres nedenfra. Det må ikke være noe toppstyrt «demokrati.» FMS ble en dårlig erfaring på den måten.

- Men, tilbake til Askim. Du sa at kampen her er viktig for alle. Hva vil du si om det, etter det som har gått for seg i det siste?

- Det er tragisk det som har skjedd med aksjonsutvalget for Viking-kampen. Jeg føler trang til et hjertesukk, - når skal arbeidsfolk slutte å være så godtroende? Men, vi har ikke tapt enda. Det at denne saka er en prøvestein i kampen om norske arbeidsplasser, kampen om konsesjonslovene og EF, er det mange som ser og viser. Det er moro å se at det går an å aksjonere sammen med folk fra mange deler av landet. At vi har støtte, og at folk viser det, som for eksempel ved demonstrasjonen i Oslo. Det gjør meg optimistisk. Og så synes jeg det er moro å se at når det dukker opp saker av betydning, så dukker også de «gamle aktivistene» fram igjen. Både AKPer og andre. Det synes jeg er helt tydelig i forbindelse med Viking-saken. Gnisten er der, og det gjør meg også glad og optimistisk, slutter Anne Steinsland og haster videre til neste møte.

ELIZABETH ELIASSEN

Faglig opposisjon- og kvinner

Vi starter med å snakke om opposisjonskonferansen i Trondheim. Både før, under og etter har diskusjonen gått om innrettinga på opposisjons-bevegelsen. Mange kvinner har uttrykt skepsis. Hva slags oppsummering sitter Torill igjen med etter konferansen?

– Konferansen viste at opposisjonen er brei og mangfoldig, men innrettinga på plattformen reiser noen spørsmål. Jeg synes opposisjonen nå gjør seg sjøl litt for mye til et mini-LO. Jeg etterlyser spørsmålet om å forandre fagbevegelsen gjennom å dra med grunnplanet til diskusjon og handling, til kamp for egne kår. Jeg tror at vi egentlig må gå tilbake til grunnlaget og spørre hva slags utfordringer vi står overfor og hva slags fagbevegelse vi trenger. Vi bør være forsiktig med å spikre opp en plattform nå. I diskusjonen om hva slags fagbevegelse, må vi også få fram et opposisjonsgrunnlag som gir kvinnene rom og mulighet til å diskutere. De må kunne føle at de høres til.

Slik det er nå gjør mannsdominansen sitt til at vi ikke får fram motsigelsene. Men at de er der er helt sikkert. For eksempel ble et forslag om å kreve kjønnskvoltering på alle plan i LO vedtatt i Trondheim - men det ble vedtatt med betydelig motstand. På den andre

sida skjedde det noe svært positivt for den kvinnelige delen av opposisjonen der, og det var at de kvinnelige deltakerne tok på seg ansvaret for å arrangere en kvinnefaglig konferanse innen sommeren, med temaer som lønn, privatisering, nedlegginger og kampen om dette. Jeg håper de får det til.

– Hvilke saker er viktigst for kvinnene å få diskutert, og få enhet på?

– Det er jo ikke minst det spørsmålet som holder på å bli en gjenganger - forholdet mellom sentrale og lokale oppgjør og krav. Vi opplever harde angrep på de sentrale oppgjørene. Hvis vi neglisjerer det og konsentrerer oss om lokale rettigheter og krav, vil det svekke kvinnekrava. Det fører til at de største og best organiserte plassene kommer best ut. Dette får også konsekvenser utover de rene lønns-spørsmåla. Angrep på lønna følges opp av angrep på folketrygden. De fleste minstepensjonister er damer. De jobber ofte på små arbeidsplasser, og de jobber mye deltid. Blir de overlatt til seg sjøl lokalt, har de små muligheter i kampen om pensjons- og forsikringsordninger. En annen kjempeviktig sak er det som skjer i offentlig sektor. Der er det satt inn et gedigent angrep på lønssystemet, som pulveriserer kvinne-enheten. Nå sitter lokale til-

Det er opplagt mye uenighet i AKP om særegen kvinneorganisering i fagbevegelsen. Jeg tror det er nødvendig for å få kvinnene med, og for å komme fram til enhet etterhvert, sier Torill Nustad.

I dette intervjuet stiller Torill Nustad spørsmål om hva slags utfordringer vi står overfor, hva slags fagbevegelse vi trenger, og ikke minst, hva slags opposisjon kvinnene trenger for at de skal føle at de høres til.

litsvalgte med oppgaven å fordele potten på personer. Virkningen er selvfølgelig intern krangel, og det

var vel ett av måla. Jeg ser det sånn at vi opplever et samla angrep på lønn og velferdsrettigheter som

undergraver velferdsstaten. Sjøl er vi kommet for kort i å analysere hva slags strategi borgerskapet har, og vi må ha som målsetting å kjempe fram klasseorganisering mot angrepene. Vi må slåss for mer enn 50-øringen. I denne sammenhengen blir det ikke nok i seg sjøl å kjempe for neste lokale oppgjør.

– Det skinner igjennom at du ser det som nødvendig at kvinnene organiserer seg særegent?

– Ja. På den ene sida er jo ikke denne kampen viktig bare for damene. Men de har mest å tape, så jeg tror det er nødvendig med særegen organisering. Det er det opplagt mye uenighet om i AKP. Jeg tror altså det er nødvendig for å få kvinnene med, for å komme fram til enhet etterhvert. Det er for eksempel ingen kontrovers i å få med gode kvinneparoler 1. mai, men hva så? Vi må bli enige om åssen vi skal slåss for krava, for kvinnelønna. Og vi må samles for ikke å miste motet. AKP-ere og alle som ønsker en kampkraftig fagbevegelse må diskutere hvor angrepa kommer og hvordan vi kan møte dem. Slik at vi ikke ender med å slåss for 50-øringen på hver vår plass, mens tinga raser rundt oss. Innafor denne bevegelsen må damene få plass til å komme sammen på kryss og tvers.

BIRGER THURN-PAULSEN

Vedtak om avisa Klassekampen

Hvis avisa Klassekampen skal overleve i 90-åra, må opplaget heves kraftig. Den politiske situasjonen, med voksende EF-kamp og radikalisering av nye ungdomsgrupper, gjør også en slik offensiv mulig. Men forutsetninga for dette er en storstilt økonomisk og politisk satsing som utnytter vekstmulighetene og skaffer Klassekampen ny kapital.

Sentralstyret inviterte tidligere i år hele partiet til en debatt om de perspektivene og forslagene som ble reist i strateginotatet «Avis for 90-åra» av Klassekampens styre og ansvarlig redaktør. Sentralstyret ga sjøl sin tilslutning til hovedinnholdet i dokumentet og klargjorde premisene for dette. Seinere fattet landsstyret en tilsvarende anbefaling. Det ble slått fast at sentralstyret måtte fatte det endelige vedtaket etter at rapportene fra lagsdiskusjonene forelå. Fristen for dette gikk ut før påske.

Dessverre er det et mindretall av partilaga som har sendt inn skriftlige rapporter. Men i de laga som har svart, er det en nesten samstemmig oppslutning om at den redaksjonelle og økonomiske offensiven som er foreslått, er nødvendig og mulig. Det er også brei tilslutning til de tankene om redaksjonelle satsingsområder som er lagt fram. Og i tillegg mange nyttige forslag og kritiske merknader om avisas innhold. Det er vårt inntrykk at dette også er representativt for synspunktene i partiet.

Uenighetene konsentrerer seg mest om ett punkt: Forslaget om at en formålsparagraf om avisas redaksjonelle linje skal erstatte formuleringa «dagsavis for Arbeidernes Kommunistparti». Et mindretall (omlag 1/3) av laga som har sendt inn rapporter, markerer at de ønsker

at avisa fortsatt formelt skal defineres som partiorgan. De viktigste argumentene er at dette er nødvendig for AKP. (Behov for avisa som partiorgan og at en endring vil føre til at partiets innsats for Klassekampen vil bli redusert, samt at det er fare for at avisas politiske linje lettere blir utvannet når AKP-tilknyttinga ikke markeres.

Sentralstyret er enig i at dette er reelle problemer som det er viktig å avklare. Men vi opprettholder vår tilslutning til forslaget om en ny formålsparagraf og vil klargjøre premisene for vårt syn på dette punktet:

AKP er idag eier av avisa og vil beholde aksjemajoriteten (og styreflertallet) i avisa. Vi ønsker ingen endring av Klassekampens grunn-

syn og redaksjonelle hovedlinje. Dette ivaretas gjennom avisas formålsparagraf og styrets makt til å ansette avisas ansvarlige redaktør. I samsvar med redaktørplakaten har ansvarlig redaktør det fulle og hele ansvaret for avisas innhold og form.

Samtidig trenger vi en skarp, revolusjonær avis som har et breiere støtteapparat og som lettere vinner nye lesere enn idag. «Å fortsette som før» øker muligheten for at avisa går under. Å sikre avisa er noe langt mer enn en partiintern sak. En aksjepost (og styrerepresentasjon) for Foreninga Klassekampens Venner vil bidra til å organisere dette støtteapparatet og vil føre til at også andre får innflytelse og ansvar.

Sentralstyret mener det er viktig å opprettholde et gjensidig forhold mellom avisa og eierorganisasjonen, AKP. Arbeidet med avisa må fortsatt være en sentral oppgave for partilaga. Men dette må også bety at avisa gjennom sitt innhold også oppleves som partimedlemmenes avis; ei avis vi er stolte av og ønsker å spre til så mange som mulig. Klassekampen vil utvilsomt være avhengig av partimedlemmenes press, ros, kritikk og forslag for å opprettholde arbeider- og kvinneinnretninga, synliggjøre AKP og RV, og fungere som et redskap for å organisere klassekampen. Sentralstyret vil treffe tiltak for å sikre dette og vil oppfordre partilaga til å være aktive på dette området, som en del av det løpende arbeidet med avisa.

Mot denne bakgrunn anbefaler sentralstyret at partiet, gjennom sine representanter i avisas generalforsamling og styre, går inn for følgende tiltak:

1) Det lages så raskt som mulig, i pakt med de hovedideene som sty-

ret og Klassekampens ansvarlige redaktør har lagt fram, en brei, offentlig presentasjon av satsingsplanen for avisa.

2) Formuleringa «dagsavis for AKP» erstattes med følgende formålsparagraf i vedtektene: «Klassekampen skal drive en seriøs, kritisk journalistikk med allsidige, politiske og økonomiske avsløringer av alle former for utbytting, undertrykking og miljødeleggerer - samt bidra og inspirere til ideologisk kritikk, organisering og politisk kamp mot slike forhold ut i fra et revolusjonært, sosialistisk grunnsyn.»

3) Det gjennomføres en aksjeutvidelse som gir Foreninga Klassekampens Venner rett til å kjøpe inn til 20 prosent av aksjene i avisa.

4) Det inviteres til dannelsen av et kommandittselskap med minst 300 deltakere og en innskuddskapital på minimum 3 millioner.

5) Generalforsamlinga vil understreke at denne offensiven for å sikre avisas framtid ikke kan lykkes uten en kjempeinnsats fra partiets side. Både grunnorganisasjoner, distriktsstyrer og sentralstyrets

arbeidsutvalg må ta aktivt del i kampanjen. Følgende målsetting stilles:

Hver partiavdeling må ta på seg å skaffe minst en kommandittist (i eller utafør laget) og like mange nye deltakere på støttingen (Foreninga Klassekampens Venner) som det er medlemmer i laget. Vær oppmerksom på at flere personer kan gå sammen om en kommandittandel, sjøl om den må registreres på en bestemt person. Men utgifter, skattefordel og ansvarsforhold må da avtales og gjøres opp innbyrdes. Fristen for å oppfylle denne økonomiske målsettinga er 1.juli.

Etter sommeren lanserer avisa en storstilt abonnementsvervingkampanje i samband med lanseringa av avisa. Hovedtyngden av partiets arbeid med abonnementsverving vil komme etter kommunevalget. Lanseringsdatoen for «nye Klassekampen» med blant annet sideutvidelse blir 4. oktober. Det vil seinere bli sendt ut konkrete kampanjeoppgaver og målsettinger i samband med dette.

SENTRALSTYRET I AKP

RØD ★ UNGDOM
arrangerer
18.-21.mai
1991

pinseleir

EF
SPORT
POLITIKK
AKSJONSVERKSTED

Pris:U-skole: 175,- Skole: 200,- Arbeidere: 250,-

send meg info Sendes til: Rød Ungdom, Gøteborggt. 8
 Ja, jeg vil bli med 0566 Oslo 5, Tlf. 02-37 73 50.

Kampen om Norges framtid

Alf Henriksen er en av de to nestlederne i RV. Opprør trykker her et utdrag av en innledning Alf holdt på RVs landsstyremøte i februar, om EF og høstens valgkamp.

Det er viktig for oss å påpeke at kapitalen nyter stor grad av frihet også i Torbjørn Egners og Kong Haralds hjemland. At Tobias i tårnet ligger aleine hjemme i sin kalde, trekkfulle leilighet, sterkt pleietrengende, uten tilstrekkelig tilsyn og uten sykehjemsplass. At Kasper, Jesper og Jonathan har mista jobbane sine og igjen lister seg så stilt på tå når de skal ut og røve. Men det er også viktig å påvise at sjøl om Kardemomme by idag slår store sprekker, og tårnet til Tobias er rivi og erstatta med varehus og parkeringsplasser, og sjøl om de norske kapitalkreftene og deres politiske partier aldri har akseptert nederlaget i -72 og derfor bedriver helkontinuerlig EF-tilpasning eller mishandling av landet Kardemomme, så har faktisk det norske samfunn fortsatt en lang rekke kvaliteter som vi vil kunne miste ved en omfattende EØS-avtale eller ved et EF-medlemskap. Derfor har Tante Sofie nå meldt seg ut av det lokale Arbeiderparti og sitter nå som dynamisk leder av Nei til EF i Kardemomme by!

Europas Forente Stater

Det er viktig for oss å innse at den politiske kampen i og omkring de folkevalgte organer, budsjettkampene, kampene mot nedbygginga av velferdskommunen, miljøkampene og kampene mot korrupsjon, pampestyle og byråkrati og kampene mot nedrigging av folkestyret er en del av kampen mot kapitalens fire friheter.

Det er viktig for oss å innse at kampen mot en omfattende EØS-avtale og kampen mot et norsk EF-medlemskap er en naturlig forlengelse av den

RV må knytte EF-kampen og årets valgkamp sammen og gjøre dette til den store kampen om Norges framtid. (Foto: Ola Sæther)

Går Norge inn i EF vil vi i langt større grad enn i dag havne på feil side i den store og helt avgjørende kampen om jordas og menneskenes framtid. Norge vil ikke lenger kunne være et positivt eksempel i kampen for en folkestyrt, solidarisk verden i økologisk balanse.

politiske kampen vi har ført i og omkring de folkevalgte organer helt siden RV ble født i 1973. Det er viktig å påvise at RV i hele sitt korte liv har drevet politisk kamp mot EFs ideologiske fundament: Kapitalens fire friheter.

Det er viktig for RV å bruke valgkampen til å påvise at det idag foregår en bevisst og meget omfattende nedrigging av det velferdssamfunnet som ble bygd opp i Norge i de første tiårene etter krigen, at det logiske resultatet av denne nedriggingen er norsk medlemskap i kapitalens aller helligste: EF, eller Europas Forente Stater.

Kardemomme By

Det er også viktig at vi viser at denne raseringa av Kardemomme By ikke er økonomisk nødvendig. Vi har en enorm statlig formue. Vårt alternativ er en videreutvikling og forbedring av det samfunn som ble bygd opp i Norge i årene 1945 - 1975, og på sikt utvikling av et folkestyrt, solidarisk samfunn i økologisk balanse.

Det er av avgjørende betydning for RV å bruke denne valgkampen til å påvise at det i disse dager pågår en svært dramatisk kamp om det norske samfunns framtid. Delvis pågår denne kampen i de nasjonale folkevalgte organer hvor maktthaverne presser igjennom sin EF-tilpasning på område etter område. Delvis jobber maktthaverne steinhardt for å presse oss inn i EF via en EØS-avtale.

Hovedsaken

RV må gjøre kampen mot en EØS-avtale og kampen mot norsk medlemskap i EF til hovedsaken i årets valgkamp. Denne kampen og resultatet av denne vil få en helt avgjørende betydning for utviklingen av det norske samfunn.

RV må knytte EF-kampen og årets valgkamp sammen og gjøre dette til den store kampen om Norges framtid. Norges forhold til EF avgjøres ikke i det enkelte kommunestyre, men i denne skjebnetid for Norge må det være av avgjørende viktighet for folk flest at det de velger politikere på alle nivåer utifra hvilken side de har tatt i den store kampen om Norges framtid. Dessuten ville det være meningsløst å drive lokal valgkamp i 1991 uten å sette denne inn i en EF-sammenheng.

ALF HENRIKSEN
PS! De som er interessert i å lese hele innledningen til Alf Henriksen kan kontakte RV-kontoret på tlf: 02-384250.

Nei til EF
Nei til EØS

KLISTREMERKER

Klistremerkene er hvite med rød tekst. Antydets utsalgspris er kr 5,- pr stk. Pris til distrikter og partilag er kr 1,- pr stk, ved bestilling av minimum 50 stk. Kontakt AKP-kontoret: (02) 38 42 50 Gøteborgata 8, 0566 Oslo 5

12 punkter om EF og høstens valgkamp

1. Sjølråderetten

Det tidligere økonomiske fellesskap skal nå omdøpes til et europeisk fellesskap. Forslaget til ny paragraf 235 (gummiparagrafen) betyr at EF-kommisjonen kan ta opp alle nye områder de måtte ønske i EF, uten å skjule til traktatens økonomiske begrensning. Den nye traktaten vil binde samtlige medlemslands parlamenter og flytte lovkompetansen fra nasjonalparlamentene til EFs nye forbundsstatsråd. Ved å fjerne den økonomiske begrensning, skapes det i realiteten en ny stat. De tolv tidligere stater går i oppløsning. Det blir en mer sentralistisk forbundsstat enn USA, der lovgivningen ligger i delstatene.

2. Folkestyret

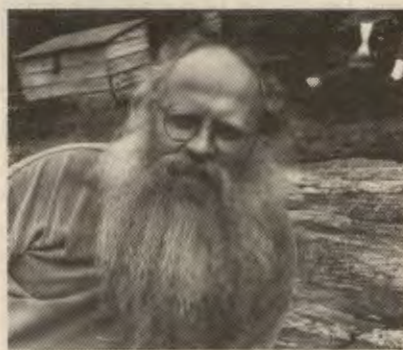
Med alle sine begrensninger er det norske folkestyre langt å foretrekke framfor det udemokratiske EF.

Vi må reise kampen mot de stadig tøffere angrepa på lokaldemokratiet (jfr blant annet forslag til ny kommunelov). Vi må sloss for en utvidelse av folkestyret og mot norsk EF-medlemskap som en gang for alle vil bety en rasering av det norske folkestyre.

3. Velferdsstaten

Den norske velferdsstaten har aldri vært det perfekte redskap for rettferdig omfordeling, og den bygges nå ned i hurtigtogs fart i EF-tilpasningens navn. Et EF medlemskap vil bety at ennå større samfunnsgrupper vil falle utenfor eller igjennom det sosiale sikkerhetsnett. I EF er velferdsordningene stort sett knyttet til yrkesak-

Alf Henriksen la fram en rekke punkter om EF og høstens valgkamp på landsstyret i RV sitt møte i februar. Her er tolv av dem.

tiv innsats. Arbeidsledigheten i EF er vesentlig større enn i Norge: 8,6 prosent.

Forskningssjef Ådne Cappelen i Statistisk Sentralbyrå har regnet ut at den norske stat vil få et inntektstap på mellom 16 og 23 milliarder kroner pr. år hvis Norge blir EF-medlem.

4. Miljøproblemene

EFs grunnleggende mål for samfunnsutviklinga er kontinuerlig vekst i produksjon og forbruk - i konkurranse med USA og Japan. EFs egen miljøvernkomite sier i den såkalte «Task Force»-rapporten at gjennomføringen av det indre marked vil medføre en dramatisk økning av forurensningene. Blant annet vil landveistransporten øke med fra 30 til 50 prosent. Norges Naturvernforbund sier i en fersk rapport at gjennomføringen av det indre marked vil gi økt energibruk og hele 46 prosent mer CO 2-utslipp fram mot år 2010.

5. Arbeidsløsheten

Arbeidsløsheten har siden midten av 70-åra vært meget høy i EF, særlig i utkantene. Selv vår rekordledighet er lav i EF-målestokk. Norge vil i EF ikke kunne være ei paradisy i et hav av ledighet. Ferske undersøkelser tilsier at en lang rekke små og mellomstore bedrifter vil måtte nedlegges om de utsettes for et helt åpent og ubeskyttet marked.

I tillegg vil en nedbygging av offentlig sektor også skyve mange ut av arbeidsmarkedet. En fjerning av konsesjonslovene vil være som å kaste norsk næringsliv, de norske banker og de norske naturressurser til de europeiske ulver.

6. Distriktpolitikk

Skal vi kunne bevare og videreutvikle levedyktige lokalsamfunn også i utkant-Norge må vi forbli på utsia av EF, hvor Nord-Tyskland og Danmark allerede er i ferd med å bli utkant.

7. Jordbruk

Vi må si Nei til EF for å kunne beva-

re vårt jordbruk. EF foreslår å redusere den offentlige støtten til jordbruket med 30 prosent. Det betyr en rasering av norsk jordbruk, redusert matvareproduksjon i en verden av sult, større arbeidsledighet og økt forurensning pga omlegging til industrijordbruk og større transportbehov.

8. Fiske

Vi må si Nei til EF for å kunne bevare våre fiskeressurser.

EF forlanger tilgang til våre fiskefelt for sine enorme fabrikktrålere. Det betyr: Redusert grunnlag for bosetting langs norskekysten, økt arbeidsledighet, større fare for overfiske og en rasering av fiskeressursene.

9. Norsk imperialismisme

Vi må si Nei til EF for å motvirke norsk imperialismisme.

EF vil snart kunne være verdens dominerende imperialistmakt med felles utenrikspolitikk og en EF-hær.

Vi må velge å solidariser oss med den 3. verden og ikke Deutsche Bank - sjøl om det er lokalvalg.

10. Lønn

Vi må si Nei til EF fordi dette vil bety redusert reallønn og reduserte faglige rettigheter for arbeidsfolk, spesielt kvinner:

Nedbyggingen av offentlig sektor. Fagbevegelsens relativt svake stilling innenfor EF.

Kapitalens stadige mas om at den norske reallønna må reduseres med 20 prosent.

11. Kultur

Vi må si Nei til EF for å beskytte norsk kultur. En lang rekke særnorske støtteordninger bortfaller ved norsk EF-medlemskap og slik endres også det lokale kulturliv.

12. Konklusjon

Vi må si NEI TIL EF fordi et slikt medlemskap for alltid vil stenge døra til den sjølstendige nasjonen Norge og umuliggjøre en videre utvikling av det lille rare kapitalistiske landet med så mange menneskelige trekk.

Norge med sine enorme oljeinntekter, sin relativt uberørte natur og sin rimelig godt utbygde velferdsstat har idag en historisk sjanse til å videreutvikle velferdssamfunnet, skape et samfunn i økologisk balanse, videreutvikle folkestyret og slik skape et alternativ til storkapitalen og de fire frihetens EF.

Går vi inn i EF, får Norge like stor innflytelse i EF som RV har i Borre kommunestyre og «Det er naivt å tro at Norge kan påvirke EF i en positiv retning ved å bli medlem. Det er det samme som å gå inn i Frp for å forandre partiet innenfra!» (Marthe Gerhardsen, Einars barnebam og AUF-medlem til Klassekampen 22.10.90)

Står vi på utsia av EF kan vi være en pådriver og et alternativ. Slik kan vi påvirke EF mest ved å stå på utsia.

Vår oppgave er å få folk til å velge side og motivere folk til å hive seg inn i kampen for folkestyret, den økologiske balansen og solidariteten.

ALF HENRIKSEN

Obrestad-passasjen:

Ein kritikk og ein utfordring

Eg vil prøve å gi ei rimelig tolking av Obrestad-passasjen og nokre av dei følgjende han får:

1. Marx sin teori er eit trangt mekanisk analyseapparat som bare kan brukast til å analysere og forstå økonomiske strukturar (i kapitalismen).

2. Når det gjeld utviklinga av tilhøvet mellom menneska, til dømes innan politikken, fører det galt av stad å bruke denne teorien fordi han fører til at du må sjå på menneska som ting du kan bruke.

3. Lenin og Stalin brukte Marx sine teoriar som utgangspunkt for politiske handlingar. Det måtte føre til, og førte følgelig til, vilkårlig bruk av fysisk makt mot menneske og dermed til store lidningar.

4. Hvis du har makt og bruker Marx sine teoriar i politikken, vil det føre til at du blir ein kriminell, lik Stalin, og til at du påfører folk store lidningar. Eller slik dei «franske filosofane» fra 1974 og utover uttrykte det: Marxisme er Gulag.

5. Ei sosialistisk rørsle må ta oppgjør med denne teorien til Marx, Lenin og Stalin som teori for politisk handling, viss han vil utrette

noko.

6. Gjennom eit slikt teoretisk oppgjør vil vi kunne gjenreise mennesket sin verdi og verdighet og dermed i prinsippet gi det tilbake den retten til fritt val som Lenin, Stalin og vi, ved bruk av Marx sin teori i politisk handling, har tatt frå det.

7. Dette tyder og sjølv sagt at vi ikkje lenger har noko felles utgangspunkt for ei teoretisk fornying som kan føre til betre politikk.

8. Det tyder og at eit parti av AKP(m-l) sin type, som har bygd på Marx sitt teoretiske grunnlag i politikken sin, for all del må oppløysast for å hindre ulukker. Alle restar av eit slikt parti må vekk for å fjerne faren for kriminalitet heilt. Som steg på vegen må alle teikn på tilknyttinga til denne teoritradisjonen (m-l) fjernast og AKP bør så oppløysast og erstattast av ein organisasjon med det hovedgrunnlaget at Marx sine teoriar ikkje må vere viktig for utforminga av politikken (RV).

9. Det tilhengarane av Marx sin teori kan få lov til, er å halde oppe eit studieselskap som fortsett å bruke Marx sitt trange mekaniske analyseapparat til å analysere dei kapitalistiske strukturane slik at folk betre kan forstå det særeigne ved denne epoken.

10. Ifølge Obrestad-passasjen bør «marxismen» erstattast med ein teori som hevdar prinsippet om mennesket sin rett til frie val i brei forstand. Etter det og kan sjå er dette identisk med dei tradisjonelle

Eg har skrive dette med tre mål i tankane:

Det eine er å gjenreise den type teoretiske studiar og diskusjonar som den nye kommunistiske rørsla i Norge dreiv med på slutten av 1960- og begynnelsen av 1970-talet, skriver Terje Valen som har skrevet artiklene på denne siden.

Det er «alltid» nødvendig drive teoretiske studier for å stå mot trykket fra den borgarlege ideologien.

Det andre er å føre Marx sine teoriar opp mot vår tid og sette opp sperrar mot den «m-l»-ideologien som blei utvikla i det primitive og degenererte kommunistisamfunnet i Sovjet. Derfor innfører eg ein del omgrep som ikkje vanligvis har vore brukt i «m-l»-rørsla, men som det er god dekning for i det Marx sjølv skreiv.

Det tredje er å analysere det eg har kalla «Obrestad-passasjen».

liberalistane sitt syn slik det har vore formulert sidan den engelske filosofen John Locke levde.

Kommentar til det liberalistiske prinsippet: Det er samme ideologien som Carl I. Hagen har kjempa igjennom i det norske samfunnet og som DNA har slutta seg til gjennom den såkalla fridomskampanjen sin. Det er prinsippet bak dei fire fri-

dommane i EF. Under røykskyene av dette prinsippet har den monopolkapitalistiske imperialismen lagt verda under seg og knust eller pervertert alle forsøk på å bryte ut av systemet, inkludert det sosialistiske Sovjet og Kina.

Gjennom vedtaket av Obrestad-passasjen er den borgarlege liberalismen blitt ein del av AKP sitt

grunnlag. Viss vi ser heile programmet under ett er AKP blitt eit kommunistisk-liberalt parti, med kurs i retning liberalismen. Ut fra dette er Rød Ungdom sin skarpe kritikk av AKP som eit parti som har gått over til ein borgarlig posisjon, korrekt. Men kampen i partiet mot liberalismen er ikkje slutt.

TERJE VALEN

Obrestad-passasjen

Etter forslag frå Tor Obrestad vart følgjande passasje vedtatt på AKP sitt landsmøte i 1990, som del av eit vedtak kalt: «AKP og den kommunistiske tradisjonen»:

«Marx lagde en analyse av de økonomiske strukturerne i kapitalismen, også slik at folk har forstått det særegne ved denne historiske epoken. Men de som kom etter har brukt denne analysen til å forstå menneskene. Da kommer man galt avsted.

Særlig Lenin brukte dette trange og mekaniske analyseapparatet til å forklare det særegne ved folk. Slik ble mennesket sett på som en ting. På grunn av vilkårlig bruk av fysisk makt, måtte folk innordne seg dette synet. Dermed mistet mennesket i prinsippet sin rett til fritt valg, og ble redusert til noe man «kunne gjøre noe med».

Dette synet på mennesket fikk katastrofale følger under Stalin sitt regime. Han ble en kriminell som påførte folket store lidelser.

Enhver sosialistisk bevegelse som vil utrette noe, må ta et oppgjør med dette menneskesynet og gjenreise mennesket sin verdi og mennesket sin verdighet. Det var ikke bare Stalin som så på folk på denne måten: Det er en del av vår tradisjon og har også prega vårt parti.»

Terje Valen tolker Obrestad-passasjen som blei vedtatt på AKP's landsmøte.

Marx' analyseapparat

Eg skal sjå litt på kva som er kjerna i Marx sitt «trange og mekaniske analyseapparat».

Marx sin teori kviler på nokre premiss som han sjølv og Engels gjør heilt klare gjennom ei rekke teoretiske arbeid.

1. Alt er materie (ting) i rørsle og endring, som oppstår, veks og går til grunne. Motseiinga mellom det enkeltstående tilfeldige og det generelle lovmessige blir løyst gjennom endringa. Alle former for materie har sine særeigne former for rørsle som mennesket lærer å kjenne gjennom praksisen sin og som også må studerast kvar for seg og i samanhengen sin. Det er dette pluss dei mest generelle bestemmingane for all endring som er blitt

kalla «dialektisk materialisme».

2. Mennesket inngår i dette «alt». Mennesket er materie. Slik sett er vi «ting», altså noko som er skilt frå «ingenting». Men ettersom materie i endring og utvikling er ei stadig oppheving av «ting» og «ingenting» gjennom det nye som heile tida oppstår og det som går til grunne, så er heller ikkje materie eit enkelt omgrep, ifølge Marx.

3. Dei viktigaste tilhøva som bestemmer graden av menneskelig fridom er ifølge Marx:

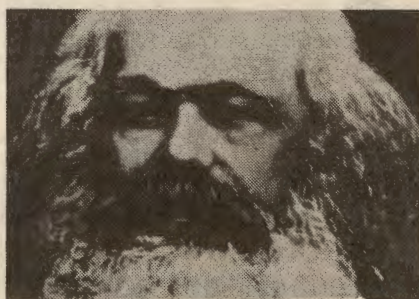
Tilhøvet mellom mennesket og den omkringliggende naturen. (Marx snakkar om utvekslinga mellom mennesket og resten av naturen.) Under natur reknar han både «urørt» natur og natur omskapt av menneske sjølv, ut fra det synet at

dei samvirkande menneska sjølv er ei skapande naturkraft. Gjennom å omskape natur til produksjonsmiddel omskapar menneska stadig seg sjølv, behova og dermed kjenslene sine og naturen rundt seg.

Tilhøvet mellom menneske og menneske. Her er ein særlig viktig del av teorigrunnlaget at menneska ikkje lever som eineståande, skilde atomar som bare kan kombinere seg etter mekaniske og nødvendige rørsler i rommet, slik den greske filosofen Demokrit framstilte atomlæra. Grupper eller klassar av menneske blir konstituert først og fremst ut fra det tilhøvet dei har til den menneskeskapt naturen i form av produksjonsmiddel. Tilhøvet til produksjonsmidla gir rammene som desse gruppene må virke, samvirke, konsumere, kommunisere og tenke innanfor. Marx har kalla dette for produksjonsmiddel. Dette har skapt «forkrøpla» menneske, menneske som ikkje er egentlig menneskelige, og samvirkeformer (til dømes statar) som samsvarer med desse forkrøpla menneska.

Den aksellererande utviklinga av menneska sine egne produktivkrefter under kapitalismen, tenderer til å tvinge fram samvirkeformer som vil sprengje alle klassetilhøva gjennom at alle menneske tilsamans vil ta kontroll over alle produksjonsmidla og slik skape ei vid ramme rundt enkeltindividet si fulle utfalding både i verksemd, samliv, kjensler og tankar.

Desse samvirkeformene må

De som stemte for Obrestad-passasjen bør ta et grundig teoretisk oppgjør med Marx' analyseapparat, mener Terje Valen.

kjempast frem av arbeidarklassen som representerer dei nye samvirkeforholda innanfor dei gamle. Ei ny klasse må ta samfunnsmakta. Fordi makta er konsentrert i staten, betyr det kamp om statsmakta og altså i første omgang revolusjon.

Etter ein revolusjon vil det i første omgang bli oppretta ein politisk kommunisme, dvs. ein kommunisme med mange spor fra kapitalismen. Det viktigaste er fortsatt klas-sediktatur. Proletariatets diktatur erstattar borgarskapets diktatur. Begge desse diktatura kan utøvast i både despotiske og demokratiske former.

I neste omgang, etter mykje fram og tilbake, vil det bli oppretta ein sosial kommunisme, eller eit universelt, medvete, likeverdig samvirke mellom menneska, i menneska si utveksling med resten av naturen.

Tilhøvet menneske-medvet. Marx hevdar altså at mennesket er eit aktivt verkande, sjølvforandrande vesen på grunnlag av den gitte gra-

den av utveksling med naturen ut fra utviklinga av dei egne produktive kreftene sine. Han hevdar at mennesket er på veg fra det altomfattande nødvendighets-riket som den urørte naturen set dei trange grensene for, til fridoms-riket, der tida som går med for nødvendig arbeid (det arbeidet som sikrar produksjon og reproduksjon av menneska på eit gitt historisk nivå) er svært kort.

Dette mennesket utviklar stadig medvetet sitt om seg sjølv og naturen rundt og kastar fra seg det eine ideologiske fantasifosteret etter det andre, på veg mot ei stadig betre forståing av alle ting og prosessar i heile naturen inkludert seg sjølv, medmenneska sine, tenkinga og kjenslelivet, på veg mot ei tid som Marx kallar den human-naturlige tida, der menneska i tilhøvet seg imellom vil ha materiell fridom til å ta utgangspunkt i eit naturleg og menneskelig behov for kvarandre og naturen rundt, og der nye samlivsformer vil vekse naturleg fram. Her tar, ifølge Marx, den eigentlig menneskehistoria til.

Etter det eg kan skjønne, er dette nokre heilt vesentlige av dei grunnleggande premissane i Marx sitt «trange og mekaniske analyseapparat» og nokre vesentlige konklusjonar av analysene ut fra dette «apparatet». Det er dette dei som forsvrar Obrestad-passasjen må ta eit teoretisk oppgjør med. Vi treng no alle eit slikt saklig oppgjør.

TERJE VALEN

Studiar

Det er to små, men viktige verk fra Marx sin veg til «marxismen» som no er nødvendig for alle kommunistar å studere. Særlig det andre er svært viktig fordi det er Marx og Engels si felles utforming av dei grunnleggande premissane for teorien deira.

«Økonomisk-filosofiske manuskripter» fra 1844. Finnast i utdrag på (dårlig) norsk i Karl Marx verker i utvalg 1. Sidene 103-155. Pax 1975.

«Den tyske ideologi. Del 1. Feuerbach.» fra 1946. Finnast i ufullstendig utgave på (dårlig) norsk i Karl Marx verker i utvalg. Sidene 56-122. Pax 1981.

(Vi er eit par som driv og omsett den mest fullstendige teksten til god nynorsk no, men kan ikkje bli ferdig før til hausten.)

Tronsmo bokhandel i Oslo kan skaffe bøkene, etter det eg veit.

Europas Fol

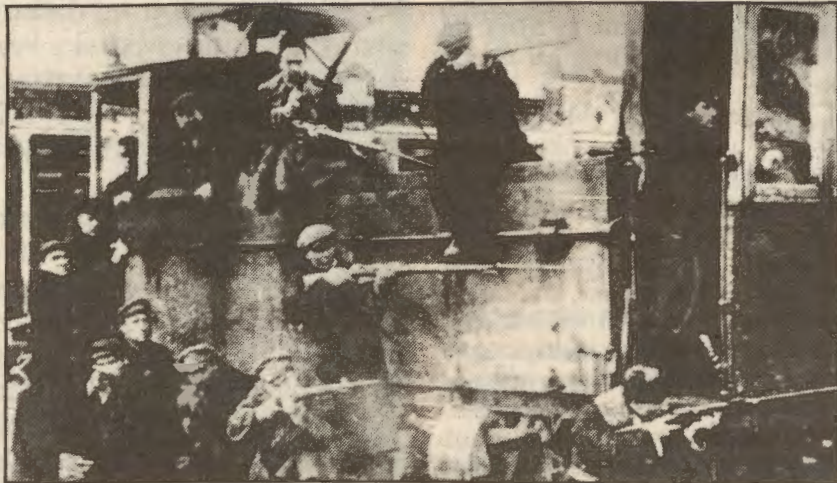
I 1915 foreslo en konferanse for gruppene av RSDAP (1) parola «Europas forente stater». Vi trykker her et utdrag av en artikkel (2) til Lenin som er aktuell i diskusjonen om krig/fred - ikke minst i disse EF-tider.

Et Europas forente stater under kapitalismen er det samme som overenskomster om delinga av koloniene. Men under kapitalismen fins det ikke noe annet grunnlag og ingen andre prinsipper for deling av makt. En mangemillionær kan ikke dele «nasjonalinntekt» til et kapitalistisk land med noen på annet vis enn «i forhold til den kapitalen som er investert» (med en bonus i tillegg slik at den største kapitalen kan få mer enn sin del). Kapitalisme er privat eiendomsrett til produksjonsmidlene og anarki i produksjonen. Å slå til lyd for ei «rettferdig» fordeling av inntektene på et slikt grunnlag, er rein proudhonisme (3), tåpelig spissborgerlighet. Ingen fordeling kan gjennomføres på annet vis enn «i forhold til styrke», og styrken endrer seg i løpet av den økonomiske utviklinga. Etter 1871 var tempoet i økninga av Tysklands styrke tre eller fire ganger så rask som Frankrikes og Storbritannias, og styrken til Japan vokste omlag ti ganger så raskt som styrken til Russland. Det fins ikke, og kan ikke finnes, noen annen måte å prøve den virkelige makta til en kapitalistisk stat på, enn ved krig. Krig strir ikke mot grunnlaget for den private eiendomsretten, tvert om så er den direkte og uunngåelig resultat av dette grunnlaget. Ei jamn økonomisk vekst i enkeltforetak og enkeltstater er umulig under kapitalismen. Under kapitalismen fins det ingen andre midler til å gjenopprette likevekta som blir forstyrret med visse mellomrom, enn kriser i industrien og kriger

i politikken.

Sjøløst er det mulig med midlertidige overenskomster mellom kapitalister og mellom stater. I denne betydninga er et Europas forente stater mulig som en overenskomst mellom de europeiske kapitalistene ...men hva er formålet? Bare å undertrykke sosialismen i Europa med samla krefter og å forsvare kolonibytten mot Japan og USA med samla krefter. USA og Japan er virkelig blitt forfordelt når det gjelder den nåværende oppdelinga av koloniene. De har vokst voldsomt mye raskere i styrke de siste femti åra enn det tilbakeleggende og monarkistiske Europa som nå er i ferd med å bli senil. Europa som helhet står for økonomisk stillstand sammenlikna med De forente stater i Amerika. På det nåværende økonomiske grunnlaget, dvs. under kapitalismen, ville et Europas forente stater bety at reaksjonen organiserte seg for å hemme utviklinga til Amerika som er raskere. Den tida da demokratiets og sosialismens sak bare blei knytta til Europa, er forbi for alltid.

Et Verdens forente stater (ikke bare for Europa) er en statsform for samling av og frihet for nasjonene som vi forbinder med sosialismen - inntil den fullstendige seieren for kommunismen avskaffer staten fullt og helt, medrekna den demokratiske staten. Men som en enkelt parole ville neppe parolen om et Verdens forente stater være riktig. For det første fordi den betyr det samme som sosialisme. For det andre fordi den kan bli tolka feilaktig til å bety at seier for sosialismen i et enkelt land er umulig, og den kan

Det fins ikke, og kan ikke finnes noe annen måte å prøve den kapitalistiske makta på, enn ved krig, skriver Lenin i denne artikkelen som er henta fra hans bok om imperialismen, (bind 6). Bildet er fra generalkampene i Moskva under Oktoberrevolusjonen i 1917.

også skape feilaktige oppfatninger når det gjelder forbindelsene mellom et slikt land og de andre landa.

Ujamm økonomisk og politisk utvikling er en absolutt lov under kapitalismen. Derfor er seier for sosialismen mulig først i noen eller til og med i et enkelt kapitalistisk land. Etter å ha ekspropriert kapitalistene og organisert sin egen sosialistiske produksjon, vil det seierrike proletariatet i det landet reise seg mot resten av verden - den kapitalistiske verden. Det vil trekke de undertrykte klassene i andre land til sak si, oppildne til oppstander mot kapitalistene i de landa, og om det er behov for det til og med nytte væpna makt mot de utbytende klassene og statene deres. Der proletariatet seierrikt har styrta borgerskapet, vil den politiske samfunnsformen være en demokratisk republikk. Den vil i stadig sterkere grad samle krefter til proletariatet i en bestemt nasjon eller i bestemte nasjoner, kampen mot de statene som ennå ikke er gått over til sosialismen. Det

er umulig å avskaffe klassene uten at den undertrykte klassen, proletariatet, utøver diktatur. En fri samling av nasjoner som har sosialisme, er umulig uten en mer eller mindre langvarig og hardnakka kamp fra de sosialistiske republikkene mot de tilbakeleggende statene.

Det er av disse grunnene og etter gjentatte diskusjoner på konferansen til RSDAP-gruppene i utlandet, og etter den konferansen at redaktørene for det sentrale organet har kommet fram til at parolen om et Europas forente stater er en feilaktig parole.

Merknader:

- 1) RSDAP-gruppene: Gruppene til Det russiske sosialdemokratiske arbeiderpartiet.
- 2) Artikkelen sto i Sotsial-Demokrat, nr.44/1915, og er trykt i boka «Imperialismen, det høyeste stadiet i kapitalismen» (oktober Forlag) side 24-28.
- 3) Proudhon (1809-1865): Fransk, sosialistisk forfatter. En av anarkismens mest betydelige forfattere.

Et særskilt stadium i kapitalismen

- Nå må vi prøve og sette sammen det som er blitt sagt ovafor om emnet imperialismen. Slik starter Lenin kapittel 7 i hovedartikkelen i imperialismeboka si. Nedenfor kan du lese de neste to sidene av artikkelen.

Imperialismen steig fram som utviklinga og den direkte fortsettelsen av de grunnleggende kjennetegna ved kapitalismen i sin alminnelighet. Men kapitalismen blei først kapitalistisk imperialismen på et bestemt og svært høyt stadium av utviklinga si, da visse av de grunnleggende kjennetegna ved den begynte å endre seg til si motsetning. Det skjedde da trekka ved overgangsepoken fra kapitalisme til et høyere samfunnsmessig og økonomisk system hadde tatt form og vist seg på alle områder. Økonomisk sett er hovedsaka i denne prosessen at kapitalistisk frikonkurranse blir erstatta av kapitalistisk monopol. Frikonkurranse er grunntrekket til kapitalisme og vareproduksjon allment, og monopol er det stikk motsatte av frikonkurranse. Men vi har sett at frikonkurranse er blitt omdanna til monopol foran øynene våre. Videre har vi sett at den skaper storindustri og presser ut småindustri-

en, erstatter storindustri med enda større industri, og at dette fører konsentrasjonen av produksjon og kapital til det punktet der monopolet har vokst fram, og fortsatt vokser fram, nemlig som kartell, syndikater og truster. Vi har sett at kapitalen til et dusin banker eller så smelter sammen med dem, og at disse bankene manipulerer milliarder. Samtidig som monopolene har vokst fram av frikonkurranse, så fjerner de den ikke, men eksisterer over og ved sida av den. Dermed gir de opphav til ei rekke svært skarpe og krasse motsetninger, gnisninger og konflikter. Monopolet er overgangen fra kapitalisme til et høyere system.

Om det var mulig å gi en så kort definisjon som mulig av imperialismen, ville vi si at imperialismen er det monopolistiske stadiet av kapitalismen. En slik definisjon ville inneholde det som er viktigst, for på den ene sida er finanskapital bankkapita-

len til noen få svært store monopolistiske banker, og denne bankkapitalen er smelta sammen med kapitalen til industriherrenes monopolsammenslutninger. På den andre sida er oppdelinga av verden overgangen fra en kolonipolitikk som kunne bre seg uten hindringer til områder som ennå ikke var tatt av noen kapitalistisk makt, til en kolonipolitikk med monopolherredømme over alle områdene i verden - en verden som er blitt fullstendig oppdelt.

Men sjøl om svært korte definisjoner er grøie fordi de oppsummerer hovedpunkta, er de like fullt utilstrekkelige fordi svært viktige trekk ved den tingen som blir definert må utledes særskilt. Vi må ikke gløemme at alle definisjoner har verdi bare på visse vilkår og under gitte forhold. De kan aldri omfatte alle ledda i den fullstendige utviklingskjeden for en ting. Men likevel må vi gi en definisjon av imperialismen som omfatter de følgende fem av de grunnleggende trekkene:

1. Konsentrasjonen av produksjon og kapital har utvikla seg til et så høyt stadium at det har skapt monopol som spiller en avgjørende rolle i det økonomiske livet.

2. Bankkapitalen smelter sammen med industrikapitalen og på grunnlag av denne «finanskapitalen» blir det skapt et finansoligarki.

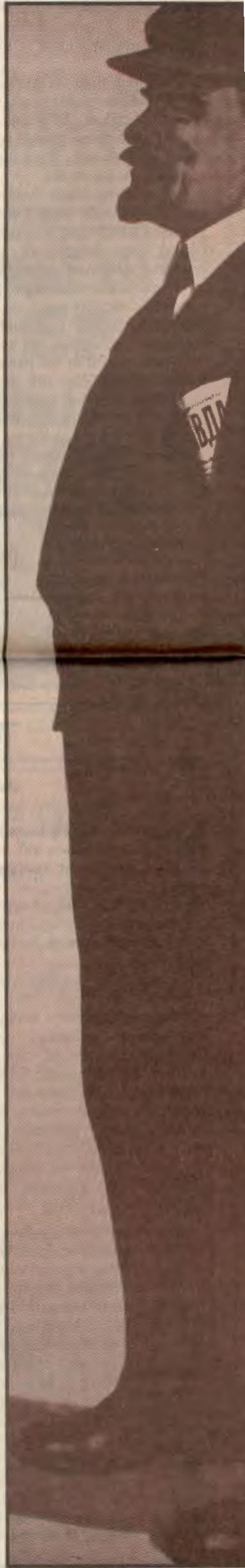
3. Kapitaleksporten, til forskjell fra vareeksporten, blir umåtelig viktig.

4. Internasjonale monopolistiske kapitalsammenslutninger tar form og deler verden mellom seg.

5. Oppdelinga av territoriet i hele verden mellom de største kapitalistmaktene er fullført.

Imperialisme er kapitalisme på det utviklingssteget da finanskapitalens og monopolonenes herredømme er oppretta; da kapitaleksporten er blitt utprega viktig; da de internasjonale trustene har begynt å dele verden mellom seg; og da oppdelinga av hele verdens territorium mellom de største kapitalistmaktene er fullført.

Definisjonen ovafor er avgrensa til de grunnleggende reint økonomiske omgrepa. Seinere skal vi se at imperialismen kan og må defineres annerledes dersom vi også tar hensyn til den plassen i historia dette stadiet av kapitalismen har i forhold til kapitalismen allment, eller forholdet mellom imperialismen og de to hovedretningene i arbeiderbevegelsen.

ente **S**tater

Synspunktene til Lenin er interessante for vurderinga av den dagsaktuelle utviklinga i Europa. Bekrefter forholdene i dag de 75 år gamle tesene, og hva vil det i såfall få å si for hva vi må forberede oss på framover? spør Arnljot Ask, internasjonal leder i AKP.

Er det verdt å studere nærmere disse skriftene for å lære mer om dagens Europa? Eller, viser situasjonen nå at kapitalismen fungerer grunnleggende annerledes på flere vis, slik at vi bør revidere endel av den imperialismeteorien vi fortsatt har i programma våre?

Den konklusjonen Lenin trakk mht. om det var mulig med et forent Europa, var at *under kapitalismen var det enten umulig eller reaksjonært*. Nå er jo reaksjonære utviklinger høyst mulige! Men, både da og 25 år etterpå, viste det seg at det var det andre alternativet som slo til. Vi slåss idag mot EF fordi vi mener det står for en reaksjonær sammenslutning av Europa. Utifra Lenins analyse, og de historiske erfaringene, kan vi frykte at også dette forsøket får mye verre følger enn den «skremselfpropagandaen» EF-motstanderne blir beskyldt for å fare med. Skulle vi derfor heller legge ned motstanden og jobbe for at den denne gangen lar seg gjøre å få til en fredelig samling?

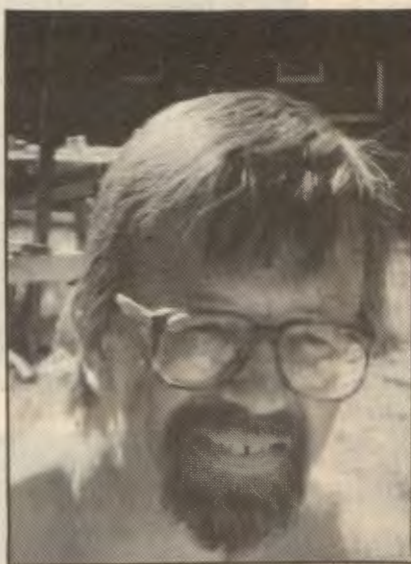
Men, skal vi holde oss til påstandene i artikkelen, er det ikke folket som bestemmer om det blir en fredelig samling eller ikke. Det som avgjør er om det lar seg gjøre å komme fram til en overenskomst mellom imperialistmaktene. Og en slik overenskomst kan bare gjøres i forhold til styrkeforholdet mellom dem sier Lenin. Og dette styrkeforholdet er aldri statisk,

men endrer seg i løpet av den økonomiske utviklinga.

Ser vi bort fra at heller ikke denne gangen har resten av verden tenkt å sitte rolig og se på samlingsforsøket av Europa, finner vi nok av krutt internt i Europa i dag også: Vil det ikke få konsekvenser at den indre balansen mellom Tyskland, Frankrike, England og Italia nå er forrykka i Tysklands favør? Vil ikke det føre til at Tyskland i sterkere grad vil «kreve sin rett»?

Ser vi ikke at prinsippet om «overenskomst i forhold til styrke» slår gjennom i tautrekkingene omkring økonomisk og monetær union? Hvorfor lanserer Bundesbanksjefen Pöhl tanken om at en kanskje bør kreve at de ulike statene når opp på et visst økonomisk nivå før de blir fullverdige medlemmer av denne pakten, om ikke fordi han bare kan tenke seg at denne sentrale unionsbrikken må bygge på den økonomiske modellen som Tyskland står for og vil ha makta i? Og, hvorfor seiler det nå opp strid mellom Frankfurt, Paris og London om hvor en europeisk Sentralbank skal ligge? Det siste kan fortone seg som en detalj med kun symboleffekt. Men, hvis vi jamnfører med de underliggende prinsippene det pekes på i Lenin-artikkelen, blir det en logikk i at frasen «djevelen ligger i detaljene» oftere og oftere blir brukt i de ulike unionsforhandlingene.

Hvis vi tar for oss forhandlingene

Arnljot Ask mener det vil styrke vår anti-EF propaganda og ta i bruk Lenins analyser om imperialismen. (Foto: Erik Ness.)

Utifra Lenins analyser og historiske erfaringer er det grunn til å frykte at EF vil må mye verre følger enn den «skremselfpropagandaen» EF-motstandere blir beskyldt for å fare med.

om politisk union; hvorfor presser Frankrike og England på for at Ministerrådet skal få økt innflytelse, mens Tyskland legger vekt på Europaparlamentet?

Artikkelen sier også at en samling av Europa under kapitalismen er «det samme som overenskomster om delinga av koloniene». Er det ikke slik at Lome-avtalene til nå har konservert Frankrikes, og tildels Englands, gamle grep om 3.verdenland? Vil Tyskland i tida framover kunne jobbe seg enda kraftigere inn i de franske «besittelsene», slik de har gjort til nå, uten å få bråk med Frankrike? Og, vil ikke det at Tyskland i de senere åra også har satset på å få fotfeste i områder som USA har hatt dominans i (samtidig med at Japan også er på de samme jaktmarkedene), gi gjenklang også innad i Europa?

Hvorfor tvang Golfkrigen fram ulike sikkerhetspolitiske reaksjoner hos de europeiske stormaktene? Kan motsetningene bygges bro over, slik målsettingene formuleres, eller vil de i framtida igjen løses med det ytterste maktmiddelet på europeisk jord?

Lenins analyser og de historiske erfaringene helt fram til idag sier ikke at den fulle EF-unionen er umulig. Men, den peker på hvilke krefter som er i sving og hvilke betingelser en slik union eventuelt vil skapes under. Det vil styrke vår anti-EF-propaganda å ta i bruk disse analysene. Det gjør det mulig å forutse en del av utviklingstrekkene og gjøre det mulig å bedømme de utallige utspilla og viljeserklæringene fra den politiske og diplomatiske arenaen på et sjølsten-dig grunnlag.

ARNLJOT ASK

Bra om imperialismen!

Jeg har funnet fram studieboka til AKP fra 1988 om imperialismen. Den anbefales, sier Mette Holmsen i denne artikkelen.

Det er en tid for alle ting. Tida nå er overmoden for å studere de store endringene som skjer i verden. Vi trenger å studere for å bli i stand til å analysere de nye styrkeforholda i verden.

Jeg har funnet fram studieboka til AKP fra 1988 om imperialismen for å se hva vi har av materiale. (Partiskolen, trinn 2A.) Den anbefales! Først og fremst fordi den etter mitt syn er det beste som er utgitt hvis du er ute etter en *helhetlig* analyse av imperialismen. Men også fordi det er gått tre år siden partiet har gitt ut en teoretisk sammenfatning av verdenssituasjonen sånn den så ut da. Det må være svært mange ting der som må utvikles videre (som for eksempel utviklinga i EF, og EFs forhold til 3.verden. Norsk imperialisme, eventuelt Norges nye rolle internasjonalt etter Golfkrigen, utviklinga i Øst-Europa, etc.).

Mange ting i boka som for tre år sida var relativt ukontroversielt, ville vi hatt god nytte av å ta opp til ny vurdering. Kapitlet som omhandler 3.verden-teorien og de fire grunnleg-

gende motsigelsene, var et spennende kapittel å gjennomgå i ettertid. Holder dette mål fortsatt? Hva mener vi om denne inndelinga idag? Hva med rivaliseringa mellom supermaktene. Hvordan ser vi på styrkeforholda i verden slik de fremtrer nå?

Innfallsvinkler

Boka er ypperlig egna som studiemateriale. Den gir en svært god, omfattende og kunnskapsrik framstilling av imperialismen utfra et utall ulike innfallsvinkler: Imperialismens historie, gjennomgang av de klassiske teoriene om imperialisme, imperialismens konsekvenser for 3.verden og de forskjellige formene for imperialistisk utbytting. Det er lettfattelig og grundig behandling av viktig stoff.

Boka har et eget kapittel om norsk imperialisme. Det viser hvordan norsk imperialisme har styrket seg i olje-Norge, og tar opp borgerskapets internasjonaliserings-strategi. Kjøbla sammen med norsk innvandringspolitikk i nord/sør-perspektiv inklusiv rasismen (kap.9) og kvinneundertrykking/imperialismen - en dødelig kom-

binasjon (kap.8), er dette dynamitt for norske solidaritetsaktivister.

Helhet

Jeg tror boka er unik som studiemateriale, nettopp fordi den greier å koble sammen alle disse områdene til en helhet. Dette er sårt tiltrengt stoff for norske solidaritetsaktivister som ofte har store problemer med å knytte solidaritetsarbeidet sitt til kampen i Norge.

Enda har jeg ikke nevnt kap.10: «Hva er revolusjonært solidaritetsar-

beid», som er skrevet av 10 kvinner med erfaring fra anti-imperialistisk arbeid. Det er noe av det beste jeg har lest når det gjelder kritikk/drøfting av de vanligste motsigelsene du finner i Norge på hvordan drive solidaritetsarbeid.

Sommerleiren i år blir ett sted for å føre denne diskusjonen videre. Les boka og delta i debatten!

METTE HOLMSEN

(Boka koster kr.130 og kan bestilles fra Studietjenester på telefon 02-384250)

AKPs studiebok om imperialisme (Partiskolen, trinn 2A) er unik som studiemateriale mener Mette Holmsen. (Foto: Klassekampen)

RV ruster til valg

Summerer en de målsettingene fylkene har satt seg, skulle en komme til 131 lister ved valget, dette er 16 flere enn RV-landsmøtets målsetting på 115 lister. For å få en føling med «valg-temperaturen» rundt i vårt langstrakte land, har vi tatt telefonen fatt for å få noen ferske inntrykk.

Kristiansand

Kristiansand er en av de byene der RV nesten greide det sist. Vi kontaktet Siri Grønnæs som står på 2. plass på listeforslaget foran nominasjonsmøtet 24.04. Hun forteller at denne gangen skal det holde til en plass i bystyret. Det manglet bare 14 stemmer ved forrige kommunevalg.

– *Hva har dere gjort denne gangen for å sikre flere stemmer?*

– Vi prøver å starte noe vi kaller for «40-banden». Vi skal altså prøve å samle 40 personer, som hver skal ut å sanke stemmer. Dette mener vi må gjøres ved personlig kontakt, og målsettingen er at hver av de 40 skal klare å skaffe 8 stemmer. Sammen med listekandidatene og andre sikre stemmer skulle dette holde til de ca 400 stemmene som skal til for å sikre en RVer i Kristiansand bystyre.

– *Hvordan ser du på den kommende valgkampen?*

– Som nevnt er lista nå stort sett klar. Videre er vi igang med en diskusjon rundt program. Det blir ikke noe omfattende og ruvende program, men noen hovedtrekk og en RV-profil. Ved å presentere dette, og å gi noen eksempler på saker - og hvordan RV stiller seg til dem - regner vi med å kunne illustrere vår holdning, og det vil gi folk mulighet til å finne ut hvordan vi vil stemme. Videre har vi også forpliktet de fire første på lista til å være med å danne en RV-gruppe rundt vår kommende representant. Denne gruppen skal være med i det løpende arbeidet, og avlaste i arbeid med enkeltsaker.

– *Hvordan vil dere profilere RV i valgkampen?*

– Jeg mener det er viktig å vise at RV er et reelt alternativ til de andre partiene. Vi er ikke et mer radikalt SV, men vi er et revolusjonært parti som kjemper mot kapitalkreftene.

– *Hvilke saker blir de viktigste i valgkampen?*

– Det er mange saker som kan komme opp, men miljøspørsmål setter vi høyt opp på dagsorden.

– *Har du noen gode råd til andre som skal ut i valgkampen?*

– Det viktigste er å diskutere med folk. Vi går direkte ut til folk og sier at det nytter. Selv om vi neppe klarer å skaffe et rent RV-flertall i bystyret, så vil det være en viktig endring at det kommer en RVer inn. Det er riktigere å stemme på RV, enn om folk stemmer på andre partier og fører over navn fra RV-lista. De må gi oss liste-stemme for at vi skal komme inn. Videre har vi også planer om «grill-party» for politiske motstandere og åpne møter. Blant annet skal vi ha et møte der Erling Folkvord er invitert.

– *RV-landsmøtet satte en målsetting på 115 kommunelister, når vi den?*

– Ja det håper jeg da virkelig. Vi må nå målsettingen fordi det er svært viktig for oss som parti å kunne være med i diskusjonene i radio og TV, for å kunne profilere oss.

Sør-Trøndelag

Fra Sør-Trøndelag er det kommet melding om at såvel lista til fylkestinget som lista i Trondheim er klare. Astrid Holm er 1. kandidat i Trondheim.

– *Hva får deg til å gå på en ny periode i bystyret?*

– For meg er ikke parlamentarismen i seg selv viktig. Jeg mener det er viktig for oss som RVer å være med å grave fram saker som makthaverne mener ikke burde komme fram. Videre må vi utnytte de informasjonen vi får gjennom vårt arbeid i bystyret til å sette igang aksjoner og kamper som er til beste for vanlige folk. De sakene som omhandler offentlig sektor er svært viktige for oss i dag. Vi ser at velferdsstaten rakner, og det blir viktig å ta opp kampen for å bevare et akseptabelt tjenestenivå for de som trenger det.

– *Hvilke saker opptar deg i den kommende valgkampen?*

– Foruten alt som omhandler offentlig sektor,

Siri Grønnæs vil at RV skal være et reelt alternativ til de andre partiene.

Trondheim trenger en alternativ samferdselsplan til valgkampen, sier Astri Holm.

Vi må ut å treffe og snakke med folk for å vinne tilitt, sier Athar Ali.

Miljøspørsmål blir viktige i valgkampen, sier Magnar Falkenstein.

Etter som vår og sommer nærmer seg, øker aktiviteten i de politiske partier og RV er intet unntak i så måte. De som leser Klassekampen, har oppdaget at det nå kommer regelmessige oversikter over hvordan arbeidet går med listestillingen rundt i landet.

er jeg svært opptatt av EF-spørsmålet. Dette er ikke bare en utenrikspolitisk sak, men den kommer til å innvirke på vanlige folks hverdag også. Tilpassingen til Europa betyr reduksjon av krav til miljøstandard og nivå på ytelse og tjenester overfor kommunenes innbyggere.

– *Hvordan ser du på den kommende valgkampen?*

– Jeg tror dette skal bli spennende. Vi får en god liste i Trondheim med minst 50 prosent kvinner, og vi har også lyktes i å trekke til oss yngre folk. De første kandidatene på lista skal sammen danne en bystyregruppe, slik at ikke den eller de som kommer inn i bystyret blir sittende alene med jobben. Videre er vi igang med å lage lokalt program for RV i Trondheim slik at vi kan få presentert oss og vår politiske profil skikkelig.

– *Hvilke hovedsaker peker seg ut i Trondheim?*

– Her i byen er politikere ivrige på å bygge nye yeier. Vi mener det er viktig å lage en samlet, og alternativ plan for samferdselen i og omkring byen. Ellers er det også her i byen mange som rammes av nedskjæringene i offentlig sektor. RV mener at det finnes penger til nødvendige oppgaver, men at de som styrer kommunen i dag ikke har vilje til å bruke disse pengene. Videre har vi en meget stor arbeidsledighet i byen, og det blir viktig å arbeide for at kommunen legger forholdene tilrette for opprettelse av arbeidsplasser isteden for å bygge nye kjøpesentra.

– *Klarer dere 3 representanter ved dette valget?*

– Ja, og nei. Vi regner ganske sikkert med å greie to, men det er selvsagt mulig å håpe på

tre. En meningsmåling fra en tid tilbake viste at vi faktisk skulle kunne greie det.

– *Hvordan er situasjonen ellers i Sør-Trøndelag?*

– Det er vel litt opp og ned, men vi arbeider for å greie like mange lister som ved forrige valg - det vil si sju.

– *Har du noen råd til andre som nå skal starte valgkampen?*

– Det må være å ta tak i enkeltsaker. Se til at RV blir synlig. Husk at det er vi som er opposisjonen, og at det ligger på oss å vise vårt politiske alternativ.

Oslo

I Oslo har RV to representanter i bystyret, og vi spør Athar Ali hva som får ham til å stille for en ny periode?

– Det er flere grunner til det. For det første mener jeg det er viktig at RV er bredest mulig representert, og jeg håper at jeg som innvandrer kan være med på å tilføre partiet noen impulser. Videre er det slik at arbeidet i bystyregruppa er komplisert, og når jeg nå synes jeg begynner å beherske det - og fortsatt har krefter - har jeg sagt ja til en ny periode. Jeg er også blitt spurt av enkelte velgere om å stille på ny, og det finner jeg rimelig så lenge partiet fortsatt ønsker meg.

– *Hva blir viktigst i valgkampen i Oslo?*

– For det første blir det viktig å beholde våre to mandater i bystyret. Det kommer til å kreve en økt oppslutning ettersom det er vedtatt at bystyret skal reduseres fra 85 til 59 plasser. Dette skulle imidlertid være innenfor det som er mulig. Jeg kan vel også røpe at vi håper på en

framgang - og kan hende er det mulig for oss å få inn tre personer.

– *Det er stor forskjell på RV sin styrke i de enkelte bydelene. Har dere planer for å styrke arbeidet der dere står svakt?*

– Vi må aktivt ut i alle bydelene, og det er viktig å drive en grundig valgkamp. Hver enkelt medarbeider i valgkampen må ut for å få kontakt med velgerne. Det viser seg at det som virkelig hjelper er den personlige kontakten.

– *Har du spesielle hjertesaker i valgkampen?*

– Jeg har arbeidet mye med helse- og sosialsaker, og jeg mener dette er viktige ting i Oslo der vi opplever en stadig nedskjæring i de offentlige tilbudene. Videre blir det viktig å følge utviklingen i debatten rundt styringssystemet i Oslo. RV mener at forsøksordningen med desentralisering til bydelsutvalgene betyr en pulverisering av det politiske ansvaret i byen. På denne måten greier politikere å fraskrive seg det ansvar de har påtatt seg ved å skulle styre. Jeg er også opptatt av hvordan og i hvilket omfang tospråklig undervisning praktiseres i skolene. Selvsagt er jeg også opptatt av spørsmål vedrørende rasisme. Det legges ned mange arbeidsplasser i byen vår, og jeg mener det er viktig å bekjempe arbeidsledighet, fordi det fører så mye annet med seg.

– *Ved forrige valg sto du som nummer tre på lista, men ble kumulert opp på 2. plass. Hvordan opplever du det å sitte to menn i kommunestyret for et parti med så sterk kvinneprofil?*

– Det er ikke bare enkelt å gå forbi en kvinne, men vi kan jo ikke styre velgerne. Jeg har nok trukket en del stemmer fra enkelte miljøer som gjorde at jeg gikk forbi. Vi arbeider for å få sammensatt den nye bystyregruppa slik at kvinner blir sterkt representert, men den endelige utforming av lista er ikke klar enda.

– *Gode råd til andre?*

– Det beste rådet jeg kan gi, er at vi må ut å treffe og snakke med folk. Dette gjelder både venner og arbeidskollegaer, og det gjelder folk vi treffer ellers i valgarbeidet. Den personlige kontakten er den beste til å overbevise folk om at vi driver riktig politikk.

– *Når vi målsettingen på 115 lister?*

– Ja, jeg tror den er realistisk.

Sogn og Fjordane

I Sogn og Fjordane meldes det nå at de mener å ha 8 sikre lister. Vi spør Magnar Falkenstein, 1. kandidat på lista til fylkestinget om hvordan han ser på den kommende valgkampen.

– Jeg er optimistisk, og tror at vi skal greie å stille liste i like mange kommuner som sist - selv om vi nok ikke greier å drive en aktiv valgkamp i alle disse.

– *Hvilke saker er de viktigste hos dere?*

– Saker knyttet til miljøspørsmål blir nok noen av hovedsakene i valgkampen, slik de er det ellers også. Av lokale saker mener jeg det er viktig å arbeide med saker på mange områder. Som eksempel kan jeg nevne at det bygges veituneller som blir millioner av kroner dyrere enn nødvendig fordi en vil ha kortest mulige kjørestrekk. Som tidligere leder i Bonde- og småbrukarlaget i fylket, vil jeg nok også markere meg i saker på dette fagområdet. En spesiell hjertesak er et spekulativt oppkjøp av fjellområde for utvinning av stein. Gis det konsesjon til dette kan det medføre rasing av to bygdesamfunn. Utbygging av vassdrag må også nevnes. Det er flere elver i fylket som fortsatt er i fare.

– *Hvordan ser du på utsiktene for valget?*

– For Sogn og Fjordane er jeg optimist. Jeg tror vi greier målsettingen vår. Når det gjelder landet ellers er jeg ikke riktig like sikker. Men jeg vil understreke at det er viktig å kunne stille så mange lister at vi sikrer oss rett til deltakelse i radio og TV. Uten slik deltakelse vil vi gå inn i valgkampen med et stort handikap, og da kan det bli vanskelig å nå de mål en har satt seg. Det er viktig for fortsatt inspirasjon at vi får resultater vi kan være tilfreds med. Greier vi antallet for å bli med i media, tror jeg vi kan gjøre et bra valg.

– *Noen råd tilslutt?*

– Gå aktivt ut i valgkampen. Det er ikke så vanskelig som en skulle tro å få til en liste ekstra i en kommune dersom dette er nødvendig for å trykke antallet lister.

KÅRE WANG

Opprørsk og rød!

En skarp profil som skiller RV fra de andre partiene er viktig i valgkampen. RV må kombinere å være det opprørske sosialistiske nei til EF-alternativet med å ha konkrete lokalpolitiske standpunkter.

RV må være et alternativ som kjemper for et sosialistisk samfunn. Vi må ikke tone sosialismen ned slik SV gjør. Tvert om: Vi må heve flagget!

Valgkampen må RV framstå som et klart alternativ til de andre partiene. RV må skille seg ut ikke ved å være for *litt* bedrehelsevesen, og litt større innsats i miljøarbeidet, men ved å være helt annerledes enn de andre partiene. RV må være det røde alternativet. RV må stå for et helt annet og sosialistisk samfunn. Vi må stille de «helt urealistiske» krava som er nødvendig for å redde jorda. Vi må få fram støtten til aksjoner og den kampen folk sjøl fører. Vi må vise hvordan borgerskapet bevisst raserer den offentlige velferden for å tjene sine interesser. RV må ikke legge finga i mellom når makta kritiseres. RV må være det klareste Nei til EF og Nei til EØS-alternativet. Samtidig må vi være det konkrete lokalpolitiske alternativet, som har forslag til hvordan folks daglige problemer kan løses.

Alternativet

De fleste som stemmer RV gjør det fordi de vil ha andre politikere enn det de andre partiene har. De vil ha valgt inn folk som snakker makta midt i mot, støtter den kampen folk sjøl fører, som er ærlige og ukorruperte. Spør folk som stemmer eller kanskje vil stemme RV, så får du også svare på hva det er viktig å legge vekt på i valgkampen.

Lokalsaker

De lokale kampsakene er viktig i RVs valgkamp. Vi må reise krav og forslag i en eller flere av de viktigste spørsmåla i de kommunene vi fører valgkamp. Og vi må vise forskjellen på liv og lære hos de andre partiene. Alle partiene vil si at de er for miljø og velferd, men vi må vise hva de har gjort.

Mange av dem som står på RVs lister har stor tillit i kommunene eller sine miljøer. Ikke noe annet parti har så mye flotte folk på sine lister - vanlige arbeidsfolk, aksjonister, aktivister på mange viktige områder. Det må fram i valgkampen.

Nei til EF og EØS

Det blir en hovedsak i RVs valgkamp. Hvis ikke EØS-forhandlingene har brutt sammen, vil avtalen ligge på bordet. Vi må knytte kampen for norsk sjøfart og kapitalens friheter sammen med situasjonen i hver enkelt kommune. Her må vi utvikle politikken videre.

Vi må sette behova og rikdommen til borgerskapet og staten opp mot den kommunale fattigdommen og forverringa av velferden. Det er bare RV

som har gått mot nedskjæringene i kommunestyre og fylkesting, og det er RV som har analysene av borgerskapets offensiv.

Konkrete miljøkrav

Det er de lokale miljøkrava som blir viktigst for RV i denne valgkampen. Spesielt vil kollektivtrafikken bli viktig mange steder. Vi må ha krav og forslag, og vise hva de andre partiene har gjort. Samtidig må vi vise hvordan miljømordet stiller krav om et helt annet samfunn.

Korrupsjon

RVs ry som korrupsjonsjegere må brukes i valgkampen, og nytt materiale skal legges fram. Vi må få fram hvordan det er en del av borgerskapets herskersystem, og ikke bare «brodne kar».

Den nye kommuneloven er et stortilt angrep på demokratiet. Det samme er den stramme kommunenøkonomien. RV må være partiet som slåss for å forsvare og utvide demokratiet.

SV eller RV?

Mange vil lure på om de skal stemme SV eller RV. Vi må få dem til å stemme RV. Også mange av dem som tenker på å stemme SV og ikke har RV som et alternativ i dag, bør vi få til å stemme RV. Hvordan? Det bør diskuteres skikkelig i de enkelte RV-gruppene, for her kan en lett trå feil. De fleste som vakler mellom SV og RV, og som til slutt

stemmer RV, gjør det etter min mening fordi RV slår hardere mot borgerskapet, og slåss bedre for de sakene de er opptatt av. De vil gjerne ha RV inn i kommunestyre og fylkesting. Vi må få fram forskjellene på SV og RV, men samtidig unngå overslag. RV og SV stemmer sammen i 90 prosent av de sakene som kommer opp i kommunestyre og fylkesting, og vi står sammen i mange av de sakene vi slåss for. Men det er og gode grunner for å velge RV. RV nekter å akseptere de økonomiske rammene staten gir fylker og kommuner, mens SV de fleste stedene er med på å stemme for nedskjæring for «det er nødvendig». SV toner ned sosialismen, mens vi må heve flagget. Internasjonalt har SV på flere områder tatt gale standpunkter - starten på Golfkrigen er et ferskt eksempel. Også i forhold til EØS har RV en annen politikk enn SV. Vi har klart gått i mot EØS, krevd brudd i forhandlingene og folkeavstemning, mens SV har støtta forhandlingene og gått i mot folkeavstemning.

Hver stemme teller

Et viktig agitasjonspoeng som må utnyttes maksimalt, er at RV ligger på vippen til å få eller miste representant mange steder. Det mangla under 1 stemme i Moss, 7 i Arendal, 4 i Leirfjord osv. Hver eneste stemme kan avgjøre.

AKSEL NÆRSTAD

Troms om KK

DISTRIKTSSTYRET I TROMS har handsama det utsendte notatet med planar for Klassekampen i åra som kjem. Vi vil komme med nokre merknader:

1. Vi er samde i strategien med å byggje ut avisa som nisjeavis framfor som «arbeidar-VG». Dei nisjene som er nemde, er også rimeleg etter vårt syn.

2. Vi reagerer likevel på den låge prioriteringa av ditriksjournalistikk, og at det ikkje ein gong er forsøkt drøfta om nokre av dei nye redaksjonelle stillingane skal plasserast utafor Oslo.

3. Vi har i utgangspunktet ikkje noko mot den økonomiplanen som er lagt fram. Vi vil likevel peike på faren ved at avisa satsar så mykje før pengane heilt og fullt er komne inn, og går ut frå at det er nøye vurdert om ein kan få inn dei nødvendige summene.

4. Vi meiner den ideologiske forankringa er ein styrke for avisa, og går mot ei eventuell svekking av denne. Vi er av den grunn mot å fjerne «dagsavis for AKP». Vi trur vinsten med å fjerne partinavnet vil vere minimal, om dette ikkje også inneber andre ting, som til dømes ideologisk utvanning. Vi er mot den sjølkriminaliseringa som endringa inneber (Jfr. ordvalet i notatet som «legitimering», «sekte-risk»). Tvert om ønskjer vi å halde på den partireklamen og det sjølskrytet som ligg i at denne gode avisa er knytt til partiet. Vi er og redd for at det uselviske arbeidet som mange partimedlemer framleis utfører, skal verte redusert etter som tilknyttinga til partiet vert mindre tydeleg. Vi trur også at - så lenge partiet skal ha fleirtalet i styrande organ - vil det vere meir tvilsamt overfor andre grupper å fjerne namnet som eit kunstgrep. I det heile opplever vi ikkje at partitilknyttinga er noko vesentleg hinder idag.

5. Om det skulle verte vedteke å gå over til formålsparagraf, finn vi likevel framlegget i notatet vassent. Det må vere feil at avisa skal inspirere til organisering og kamp berre i dagskampen, og ikkje ideologisk. Vi foreslår som tilføyning at avisa skal arbeide og argumentere «for revolusjon».

6. Vi reagerer skarpt på ein del formuleringar i notatet, sjå døme under punkt 4.

DISTRIKTSSTYRET I TROMS AKP

Yngre, eldre og bredere landsstyre

Det nye landsstyret i RV er yngre, eldre og bredere sammensatt en tidligere landsstyret i RV.

Framfor alt viste det første møtet som ble avholdt helga 27.-28. april, at kvinnene kan dominere både i antall og vinkling på politikken om en legger forholdene til rette for det. Under pauseene pratet vi med to av de nye landsstyremedlemmene:

Merete Sand er 35 år og flyktningkonsulent i Hasvik kommune i Finnmark. Hun vil helst fordøye inntrykkene først, men utbryter spontant at hun er glad for at hun er havnet i landsstyret. «Ingen kommer undan politiken» siterer hun, sjøl ble hun hentet inn til landsstyret fra den «ytterste nakne ø».

Se bare på Snøhvit-utbygginga, midt i landets viktigste fiskeressursområde, det er en

forbrytelse mot menneskeheten. Vi må peke på konkrete alternativer nå for å få ned CO2 utslippene. Det skylder vi generasjonene som kommer. Hun sier at vi må peke på de overordna tinga. EF's fire friheter fører til at de svake blir ofra på kapitalismens alter. Bildet er ikke tilfeldig. Merete har permisjon fra sin stilling som prest, og regner med å gå tilbake

til den når jobben som flyktningprosjektet er avslutta. Tamilene i Hasvik skal ikke ha brukt for noen konsulent når hun har gjort jobben sin.

Det verste som skjer er passiveringa. Det er ikke slik at vi må inn i EF. Vi har et valg når det gjelder politikken idag, men ikke når det gjelder å redde jorda. Det må vi bare.

Opprør besøkte RV-landsstyret på sitt første møte. Der snakket vi med yngste gutt: Andreas Fætten, nest lengst til høyre på bildet som viser deler av styret, og Merete Sand, bakerst. Foto: Erik Ness

Merete var fornøyd med landsstyremøtet. Det var inspirerende å møte folk som ga henne feedback på egne meninger, for det kan bli noe ensomt ute i distriktene. Samtidig er hun overbevist om at det finnes nok krefter rundt om i Finnmark til å stille RV-lister. Hun er på vei hjem for å ordne med det nå.

Andreas Fætten (21) barnehagestudent, er en av de tre nye medlemmene som er under 25 år. Han er foreslått på 3. plass på RV's liste i Bergen. De to andre er unge jenter. I landsstyret la de vekt på å få til skoleringskonferanser for listekandidater der en også lærer å jobbe sammen og å føle seg trygg.

Andreas er RUer, men savner en sterk og aktiv ungdomsorganisasjon. Hans hovedinteresser er antirasisme, miljø og internasjonal solidaritet. Et parti må ikke være så fordømt ansvarlig, sier han. En må tenke på konsekvensene for folk. Jeg er revolusjonær fordi jeg ser at det er den eneste måten. Det nytter ikke å kjøpe seg til et bedre samfunn.

GRETHE BULL

Gjenreis norsk ferdigvareproduksjon

Denne planen vil sysselsette en betydelig del av arbeidsløse i dagens Norge, og representerer en vei ut av en kronisk arbeidsløshet som politikkerne ikke klarer å gjøre noe med.

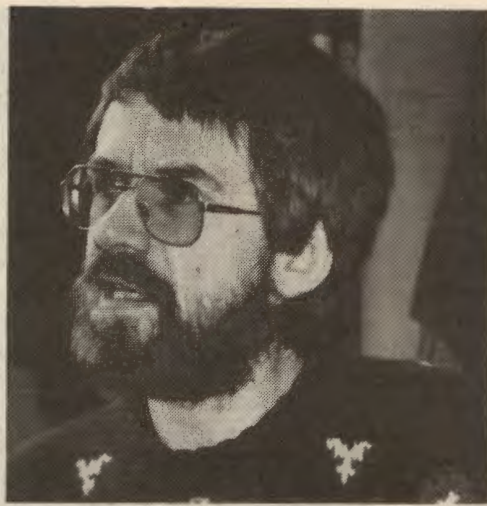
1. Over en 5 års periode skal man bruke 100 milliarder kroner til investeringer under denne planen.

2. Investeringskapital skaffes til veie ved å disponere en del av den norske stats i særklasse store utenlandsformue. Bedriftene skal drives av de ansatte (spekulanter og prosjektmakere som sjøl ikke skal arbeide i en slik bedrift, skal ikke få lån under denne planen). Rente- og avdragsbetingelsene svarer til det staten har på sine utenlandsplasseringer, og staten kommer derfor ikke dårligere ut.

3. Staten støtter initiativ for å finne fram til produkter (spesielt ferdigvarer) som Norge idag importerer, men som godt kunne produseres i Norge. Ved å produsere sjøl i stedet for å importere, får man samme virkning på handelsbalansen som ved økt norsk eksport. Bedriftene som etableres skal kunne leve av salget på ljemmemarkedet, men kan utvide til eksport hvis dette ser ut til å gi gode utsikter.

4. Bedriftene skal være små eller mellomstore. De skal ha topp moderne produksjonsutstyr. Istedet for bare å søke fortvilt etter avanserte produktideer, skal vi lage vanlige produkter som trengs i Norge ved hjelp av kjent, men avansert teknologi. Anslår man to millioner kroner investert pr. ansatt blir det 50.000 arbeidsplasser eller 10.000 pr. år. Anslår man 50 ansatte pr. bedrift blir det 1.000 bedrifter på 5 år, eller 200 nye bedrifter etablert pr. år.

5. En betingelse for å få lån under industriplanen skal være at bedriftene legges i områder hvor arbeidsløsheten er stor, og at produksjonen og produktene tilfredsstiller strenge miljøkrav. Ferdigvareproduksjonen er forøvrig langt mer miljøvennlig pr. arbeidsplass enn energikreven-

Hvordan skal «RVs plan for en vei ut av arbeidsløsheten» se ut? Trond Andresen (bildet) har laget et konkret forslag om nettopp dette. Og Opprør har bedt Anne Kathrine Fuglem, Kristin M. Johansen og Peder Martin Lysestøl om å kommentere forslaget.

de og forurensende prosessindustri.

6. Noen av disse bedriftene vil, spesielt i en startfase og på tross av moderne produksjonsutstyr, ikke kunne produsere så billig pr. enhet som den billigste importør man idag henter pro-

duktet fra. Dette skal likevel ikke være et avgjørende hinder for å starte produksjon i Norge. Ved vurderingen av et prosjekt skal det brukes et samfunnsøkonomisk regnskap med følgende poster:

7. Ulemper for norsk innenriksøkonomi. Subsidier, avgifts- eller skattelette for å gjøre bedriften konkurransedyktig mot tilsvarende import.

8. Fordeler for norsk innenriksøkonomi. Mer skatt fra nye ansatte (som blir flere enn i den etablerte bedrift, pga ringvirkninger). Reduserte utgifter til trygde og sosialstøtte. Reduserte utgifter i forbindelse med sykdom, kriminalitet og andre samfunnsmessige problemer som skyldes arbeidsløsheten og dens bivirkninger.

Reduserte kostnader pga minsket fraflytting og minsket press på tettstedene. Reduserte transportkostnader og redusert pendling.

9. Ulemper for utenriksøkonomien. Noe økt import pga privat konsum som igjen skyldes økt sysselsetting og aktivitet i Norge.

10. Fordeler for utenriksøkonomien. Kraftig importreduksjon fordi vi lager produktene i Norge. Mindre avhengighet av verdensmarkedets svingninger.

11. I tillegg til denne industriplanen vil vi presisere:

Streng konsesjonspraksis må gjeninnføres mot utenlandske oppkjøp av norske bedrifter.

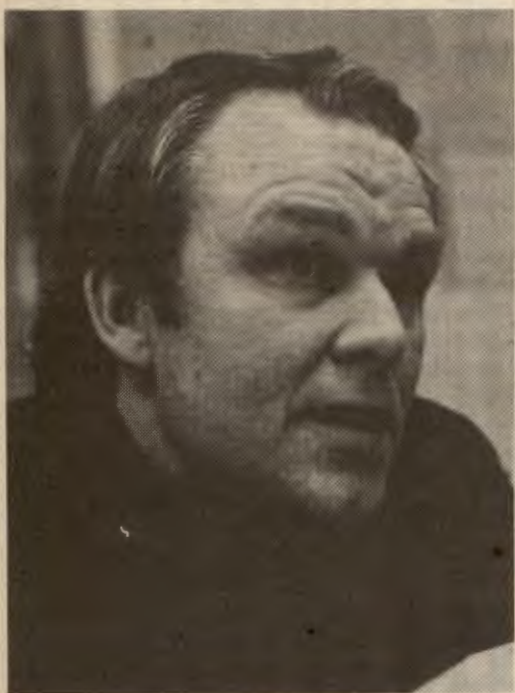
Begrensninger på utførsel av kapital fra Norge må gjeninnføres. Investeringer i arbeidsplasser i Norge skal prioriteres foran investeringer i utlandet.

EF-medlemskap, eller EFs fire friheter, er uforenlig med en gjenreising av norsk ferdigvareproduksjon.

TROND ANDRESEN

(Nummereringen fra 1 til 11 er satt inn av redaksjonen for å gjøre det lettere å henvise til steder i forslaget.)

Eventyrpolitikk

RV har lite å vinne på å lansere luftslott, sier Peder Martin Lysestøl.

To viktige krav til et RV-forslag: 1) Er det i stand til å skape en bevegelse? 2) Er kravet progressivt? Støtter det arbeiderklassen og dens kamp?

Til det siste først: Trenger vi en ferdigvareproduksjon? Ja, men dette er tiltak som skal gjennomføres i en høyt utvikla markedsøkonomi hvor økonomien er knytta sammen gjennom tallrike økonomiske «mekanismer» og politiske ordninger. Trond Andresen (TA) sier sjøl at tiltaket krever særbehandling.

Særbehandling av disse 1000 bedriftene i forhold til annen produksjon. (Subsidier, skattelette...) Dette er et dramatisk forslag.

Situasjonen i Norge i dag er slik at det legges ned ca. 50 bedrifter pr. år og tallet på industriarbeidere reduseres med 10-20.000 i året. I Norge er det ca. 2-3000 bedrifter av den typen TA vil øke med 200 pr. år. RV vil altså foreslå en statsstyrt, tvangsmessig snuoperasjon på et område innafør næringslivet.

Om det skulle være mulig å få til en slik offensiv på ett område, kan borgerskapet bruke dette som begrunnelse for at de ikke kan redde bedrifter som Askim, eller bedrifter som Meråker Smelteverk.

TA foreslår at de ansatte blir eiere av bedriften. Avhengigheten av staten gjør at denne bedriften bare formelt er eid av de ansatte. De er avhengig av statens beskyttelse og statens hjelp. Og, - dette er en stat som grunnleggende sett ser dette prosjektet som «hår i suppa».

Hvilken stilling har arbeiderne i en slik bedrift? Hvordan skal lønna deres bestemmes? Hva med solidariteten med andre arbeidere, med fagforeningskamerater i bedrifter som ikke får slik støtte? Et RV forslag må ha som strategi at det skal styrke arbeiderklassen som klasse, ikke virke splittende. All erfaring fra arbeiderstyrte bedrifter, i bl.a Jugoslavia, viser at arbeiderselvstyre blir et selvstyre for utvalgte arbeidere, som får en spesiell lojalitet til makt-haverne. Også under sosialismen må et arbeiderselvstyre være organisert slik at det har som strategi at det skal styrke klassen, ikke bare den bestemte bedriften.

Det andre spørsmålet som må avklares er om det vil kunne samle massestøtte? Folk vil ha arbeidsplasser, og gjerne også ferdigvareindustri. Men et så offensivt forslag innafor rammen av kapitalismen, tror jeg rett og slett folk vil avvise som eventyrpolitikk. Vi må kaste oss aktivt inn i kampen for å bevare truede arbeidsplasser, som Askim, som Meråker. Her er det store bevegelser bak kampen alt.

Min mening er at RV har lite å vinne på å lansere luftslott, for å være på banen. Vi har alt et parti som har satt seg som mål å være flinkere enn sosialdemokratiet i å styre den borgerlige staten. Vi skal ikke konkurrere med dem.

Vi må være partiet som:

Avslører kapitalen bedre enn alle andre. Som mest konsekvent støtter folkets kamp mot borgerskapet.

Som driver fram en kritisk diskusjon om det sosialistiske alternativet, mer offensivt enn alle andre.

Etter min mening er dette også vår «nisje» i valgkampen.

PEDER MARTIN LYSESTØL

Alternativer

Hvis en forutsetter at regnestykket og de videre resonnementene er holdbare, mener vi forslaget er bra. På et punkt er vi uenige: Under punkt 2 står det blant annet: «...Bedriften skal drives av de ansatte.» Det går ikke klart fram av forslaget om eierforholdet. Hvis T.A. mener at de ansatte skal eie bedriften og ha det økonomiske ansvaret, er vi uenige i det. Staten må ha eieransvaret, men de ansatte kan utmerket godt ha driftsansvaret for bedriften.

Noen hevder at sånne typer forslag er reformistiske og dermed gir folk illusjoner om at det går an å «reformere seg inn i sosialismen». Men virkeligheten idag er at folk ikke har sosialismen som noe klart mål. En oppslutning om sosialismen må nødvendigvis ta utgangspunkt i dagens virkelighet. Dvs. at en i tillegg til kapitalismekritikk i mye større grad må lage fornuftige, alternative løsninger for samfunnet idag. Disse forslagene må være realistiske - både økonomisk og teknisk. Så er det jo sånn at broparten av denne type «reformistiske» forslag aldri vil bli gjennomført uansett pga de ideologiske og politiske hindringene fra borgerskapet. Men med dette oppnår vi tre ting: En klarere avsløring av borgerskapet, troverdighet, og en klar tråd fra dagens virkelighet til et nytt samfunnsalternativ.

Hvis vi tar mål av oss til å bli noe mere enn kritikere av kapitalismen, må vi ha forslag til hvordan samfunnet kan organiseres annerledes.

RV har en viktig oppgave i blant annet å vise at dersom verdiene i samfunnet blei brukt annerledes, kunne arbeidsløsheten vært mindre.

Dersom RV kommer med fornuftige forslag på hvordan eldreomsorgen, kollektivtrafikken, miljøpolitikken osv. skal kunne fungere bedre, vil dette ha sterkere virkning på folk i forhold til et alternativ, enn kun kritikk av kapitalismen. Folk vil i større grad stille spørsmål ved hvorfor disse gode forslaga ikke blir gjennomført. Dermed blir det også lettere å agitere mot kapitalismen og hvorfor systemet ikke har som mål å lage fornuftige løsninger for folk flest, men tvertimot har som mål å høve inn maksimal profit. Enkelte av forslaga er mulig å slåss gjennom i dag, men summen av disse forslaga betyr et brudd med det kapitalistiske systemet. Folk kjemper nå for arbeidsplassene, den

sosiale velferden og mot EF. RV har ikke bare som mål å delta i disse kampene og komme med enkeltkrav. Vår oppgave er også å komme med helhetlige alternativer til den politikken som blir ført i dag. Noen av disse forslaga er reformprogram, andre sprenger ramma for det kapitalistiske systemet. Men et parti, en bevegelse blir ikke reformistisk ved å ha et reformprogram for hvordan samfunnet kan drives annerledes. Det avgjørende for dette spørsmålet er hva slags mål en har, og hvordan dette målet skal nås.

Vår oppgave som revolusjonære sosialister er å gi sosialismen et anna innhold enn den øst-europeiske modellen. Nye ideer og forslag til økonomiske og demokratiske ordninger som kan fungere. Vi må si noe mer enn at vi ikke ønsker en øst-europeisk sosialisme, og noe mer enn vage prinsipper. Vi må konkretisere alternativer, sånn at både vi og folk får en mulighet til å tro på at et sosialistisk, demokratisk samfunn er mulig å realisere.

ANNE KATHRINE FUGLEM OG KRISTIN M. JOHANSEN

Det er viktig med konkrete alternativer sier Anne Kathrine Fuglem (tv) og Kristin M. Johansen.

Neste OPPRØR trykkes 14. juni
Dead-line for levering av innlegg
er:

31. mai!

DEBATT

HAR DU SKRIVEKLØE?

Eller har du skrivevegring? La deg isåfall ikke stoppe av den grunn. OPPRØR er stedet for alle som har noe på hjertet. Så nøl ikke med å bestille plass!

Kontakt Erik Ness,
tlf/fax: 064-86086

Bør jeg forlate AKP?

I SISTE Opprør sier Larvik AKP at undertegnede «medlemskap i partiet bør vurderes». Årsak: Mine angivelige brudd på AKPs vedtekter. Dette kommenterer jeg i et annet innlegg i denne avisa. Her noen tanker om situasjonen akkurat nå:

AKP har to klare fløyer, og en mellomgruppe. La oss for enkelthets skyld bruke betegnelsen «høyre» og «venstre» på de to fløyene, uten at det skal legges noe mer i begrepene. En del i venstrefløyen tror åpenbart at partiet er tjent med at noen på høyrefløyen forsvinner fra AKP. Min spådom er at hvis dette skjer, vil AKP rammes, kanskje dø, av NKS-sjuken. Partiets forhennevende studentforbund er idag meget lite, og består stort sett av folk som ikke ser på sekterisme som et problem, men som en dyd. Og er organisasjonen liten og sær nok, virker den bare tiltrekkende på de få folk som liker å være få. Det vil si slike som bare trives hvis de blir oppfatta som uspiselige av omgivelsene.

Akkurat nå er det en strømning i

del av AKP av typen «back to the old-timereligion», hvor man iherdig forsikrer hverandre om hvor «flott» partiet er, og hvor man er lei av høyrefløyens «sjølpisking». Rød Ungdom sier det samme, og gjentar at løsningen er «ut på gata og slåss». Vi som fortsatt ønsker grundige oppsummeringer av sammenbruddet i den internasjonale kommunismen, og som vil gjenreise ting på grunnlag av dette, blir oppfattet som negative og ensidige. Man kan sjølsagt signalisere at vi ikke hører hjemme i AKP. Etter renselsen sitter man igjen med et «enhetlig», men meget lite parti. Har noen hørt om NKP? Jeg er så frekk å påstå at «venstre» i AKP skal være sjeleglad for at noen med andre oppfatninger forblir i partiet, som medisin mot NKS-sjuken, og som vekkerklokke når noen faller for fristelsen til å flykte inn i sentimentale betraktninger om egen fortrefelighet.

Jeg har vært med i bevegelsen siden 1971 og var med på partiets første landsmøte i 1973. AKP er akkurat like

mye mitt parti som Pål Steigans eller Erik Ness (han fra Larvik) sitt parti. Avisa Klassekampen og en masse av folk i denne bevegelsen er en stor del av mitt liv. Jeg er akkurat like redd for at alt skal gå til grunne som «venstre» er. Men jeg tror altså at medisinen er en politisk og organisatorisk fornyelse som går langt djupere enn det «venstre» er villig til å skjønne. Når «venstre» sutrer over at «omveltningene i Øst-Europa skulle da ikke ramme AKP, vi har jo vært mot systemene der hele tida» så vitner dette om en skremmende mangel på forståelse. Man ser ikke at AKP også har hatt et preg av den kontrollerende, autoritære, manipulerende, «ledelsen har rett»-tradisjonen som karakteriserer de øst-europeiske partiene. De tusener av forhennevende medlemmer og sympatisører med vår bevegelse skjønner godt hva jeg sikter til. Det fortvilte er at de som mener dette og fortsatt er med i AKP, i stor grad er på vei ut av partiet.

TRON ANDRESEN

Obrestad-«passasjen»

«OBRESTAD«PASSASJEN» i utsegnene om AKP og den kommunistiske tradisjonen, vart laga på landsmøtet sist haust. Originalutkastet kom som benkeframlegg, utan føregående diskusjon, og vart skore ned og endra gjennom eit ordskiye. Handsaminga var - som alt anna på landsmøtet - prega av tidspress for å halde dagsorden.

Etter mitt syn kunne «passasjen» tolkast på ulikt vis.

Eg tolka han i hovudsak som ei forsterka markering av det øydeleggande i styrings- og kontrollapparatet under Stalin, og ei påminning om å ta avstand frå regulær bruk av direktiv og kommandometodar i AKP sitt arbeid.

Eg oppfatta framlegget som eit ærleg forsøk på å setja ord på eit problem AKP måtte gjere mykje med, og stemde for.

I ettertid, med førebudd diskusjon og polemisk gjennomgang, har eg ingen problem med å se at «passasjen» ikkje

held sakleg, at han er forvirrande, at han gjer Marx urett og at han kan verka negativt for vidare teoarbeid og utvikling i partiet. Eg opplever at «passasjen» i utrengsmål er splittande for arbeidet i partiet, og at han difor bør fjernast - eventuelt byttast med eit betre fundert utsegn (etter det som eg oppfatta som ein bra intensjon frå Obrestad). Saka må takast opp i laga, før handsaming sentralt.

Eg har sjølv lite å bidra med til ei betre utsegn, og må oppmode andre, meir teoretiske folk til å kome med framlegg. Eg vonar at eit slikt framlegg kan gjerast sakleg og populært på same tid. Om det får karakteren av spissfindig polemikk og teoretiske utlegningar for nokre få - trur eg det er like skadeleg for teoarbeidet framover som «passasjen» slik han står no.

S. SOLBERG
Voss

Vedtak i sentralstyret

FØR RVs landsmøte ble det sendt ut et pålegg fra landsstyret til delegatene om å stemme i samsvar med partilandsmøtets vedtak. Bakgrunnen for dette vedtaket var ønsket om å sikre at kompromisset på landsmøtet om forholdet AKP/RV ble reelt respektert av alle parter.

Distriktstyrene ble pålagt å diskutere dette med alle partimedlemmer som ble delegater til RVs landsmøte. Før landsmøtet i RV ble dette en offentlig sak gjennom oppslag i Dag og Tid. Arbeidsutvalget presiserte at vedtaket betydde å stemme for RV-landsstyrets

forslag til paragraf 1 i RVs vedtekter, med setninga om at RV «driver politisk arbeid i tilknytning til parlamentariske organer». Dette på bakgrunn av punkt 2 i landsmøtevedtaket der det heter: «AKP mener at RV skal være en allianse innenretta på valg og parlamentarisk arbeid».

Arbeidsutvalget tok dette opp med minst ett partimedlem blant delegatene i hvert enkelt fylke som så fikk ansvaret for å formidle dette videre til de andre.

Et stort flertall på RVs landsmøte (49) stemte for RV-landsstyrets innstil-

ling på dette punktet, mens 25 stemte for å fjerne den aktuelle setninga - deriblant noen partimedlemmer.

Sentralstyret vil kritisere de partimedlemmene som stemte for å fjerne setninga om at RV «driver politisk arbeid i tilknytning til parlamentariske organer» fra RVs vedtekter for å handle i strid med partilandsmøtets vedtak og bryte pålegget fra landsstyret.

Sentralstyret vedtok i tillegg en kritikk av Trond Andresens utspill i Dag og Tid.

SENTRALSTYRET I AKP

Ut av AKP

ETTER ET kortvarig medlemskap i AKP melder jeg meg herved ut igjen. Etter å ha mottatt et diktat fra AKP sitt landsstyre om hva jeg som delegat skal stemme på landsmøtet i RV, føler jeg meg tvunget til dette.

Det er mange år siden jeg første gang blei bedt om å søke medlemskap i AKP, men selv om jeg hele tida har kunnet slutte meg til de ideologiske hovedlinjene i partiet, har ikke organisasjonen vært et attraktivt tilbud for meg. Hvorfor? Fordi jeg aldri har hatt noe til overs for organisasjonspraksisen i AKP. Måten AKP behandler sine medlemmer på, med direktiver istedet for argumentasjon. Jeg har en brei organisasjons erfaring, men har aldri mottatt et direktiv i postkassa før.

Som jente, kvinne og mor mener jeg at AKP har overlevd seg selv. Stalin er død, Kina har drept sine framtidige ideologer, Øst-Europa har revet sine murer, og hva har skjedd med kommunistene i Norge? Ingenting.

Det er kanskje på tide å våkne nå og spørre seg: Hvor er potensialet for en ny generasjon opprørere? Hvem kan vi alliere oss med for å skape mulighetene for et sosialistisk Norge. Hvorfor ikke prøve hos de tusener tre-dobbel arbeidende kvinner, og de 200.000 arbeidsløse. Enkelte AKPer hevder at tida nå er inne for å skjerp linjene, og bli ennå reinere og rødere. Prøv gjerne det, men

det er klart at da forsvinner sånne som meg, som kommer fra arbeiderklassen, og er en opprører som nekter å bli hersa med lengre.

Jeg har i alle år ønska meg en partioorganisasjon som tok kvinner og dermed dagskampen på alvor. En organisasjon som arrangerte kurs og studiesirkler med tema som f.eks.:

Nedbygginga av velferdsstaten.
Fritidshjem kontra heldagsskolen.

Et medlemskap fra et kvinnepolitisk perspektiv.

Sosialisme som morgendagens samfunn.

Jeg ville hatt en partipolitisk organisasjon som jeg kan tilby mine opprørske venninner å delta i. Det AKP har gjort på sitt landsmøte er å fristille RV til å fortsette å være en ikke-organisasjon, ved å vedta paragraf 1 i vedtektene. De har prøvd å sikre seg at RV ikke skal klare å verve for mange medlemmer utenfor AKP, ved at RV ikke skal være en partipolitisk organisasjon som skal drive med politisk skolering og politisk arbeid utenfor parlamentet.

Til slutt noen spørsmål til Siri Jensen: Hva er parlamentarisk arbeid? Er det opp til det enkelte medlem å definere dette begrepet? Eller, har AKP tenkt å definere begrepet for de som er medlem i RV?

Hva skjer hvis noen bryter vedtektene i RV som AKP har bestemt, og f.eks.

danner kvinne- og fagforeningsgrupper, studiesirkler og konferanser om sosialismen, miljøvern osv.? Blir de da trua med eksklusjoner?

Jeg håper jeg tar feil, men på meg virker det som om AKP som organisasjon er målet for enkelte, og ikke et annet samfunn. Et samfunn som bygger på andre verdier og som kalles sosialisme. For om vi kunne, burde det være lett å bli enige om at da trenger vi flest mulig folk, for å slåss for dette målet. Og da er AKP og RV bare et middel for å nå målet.

HEIDI INGEBORG KLOKKVOLD
(Innlegget er forkortet av red.)

OPPRØR

Boks 211, Sentrum,
0103 Oslo 1
Kontoradresse: Gøteborggt. 8, 0556 Oslo 5
Telefon: 02-38 42 50

Nei til beordring

Signaturen «Olve» mener på side 3 i siste Opprør at AKP fortsatt kan kommandere enkeltmedlemmer, i et innlegg mot mitt syn. I motsetning til Olve ser jeg en vesensforskjell mellom å pålegge et partiorgan, et distrikt eller et lag en oppgave, og det å gi ordre til et enkeltmedlem. I gamle dager minnet AKP på mange måter om en militær organisasjon. Idag er realiteten, enten Olve liker det eller ikke, at folk bare ikke lar seg kommandere. Til og med de som i teorien bekjenner seg til partiets direktivrett hvorfor enkeltpersoner, gjør noe annet hvis de er veldig uenige i partilinja. Olve vil vel kanskje si at dette viser hvor langt forfallet er kommet. Det er noe i det, men samtidig er det også et sunt tegn. En lærdom fra kommunismens foreløpige, men dundrende internasjonale nederlag, er at kadaverdisiplin i politiske organisasjoner gjør mer skade enn gagn.

For det første kan direktivene faktisk være feil, fordi ledelsen tar feil. For det andre kan et riktig direktiv bli feil i en konkret situasjon, fordi nye ting kommer fram der og da som gjør situasjonen foreldet (og så sitter man der som en idiot og skal stemme for noe man

vet er helt vilt!). For det tredje, og viktigst: Ledelsens rett til å gi ordre til enkeltpersoner skaper en kultur i partiet som oppmuntrer maktsjue, usjølstendighet og ensretting. For det fjerde er det knapt noen radikale folk som lenger vil melde seg inn i en politisk organisasjon hvor ledelsen kan beordre dem til å gjøre noe man er uenige i.

Olve og meningsfeller forstår ikke dette. De bare gjentar «jamen, hvis vi ikke er garantert at folk vil følge vedtak, hvordan skal det gå da...?» Altså det evindelige ropet på hundre prosent kontroll, som er så typisk for den dårlige sida av AKP-tradisjonen. Hva med å stole på at medlemmene kan bruke huet sjøl, og ta sjansen på at langt de fleste vil følge fattede vedtak, sjøl om kanskje noen få bryter ut fra tid til annen? Til og med undertegnede vil, tro det eller ei, stort sett rette seg etter fattede vedtak. Men jeg finner meg ikke i å bli beordret, den tid er forbi! Og når det faktisk ikke lenger står i vedtektene at «enkeltpersoner er underordnet partiet», er det nokså rimelig å hevde dette. Er det så vanskelig å begripe?

TROND ANDRESEN

Svar til Heidi.

Redaktøren har gitt meg lite plass.

Dersom AKPs landsmøtevedtak, som var et nødvendig kompromiss, skulle ha noen praktisk betydning måtte det få konsekvenser for AKPerne på RV-landsmøtet. Kompromisset er også grunnlaget for en felles innsats i valgkampen.

Jeg mener at AKP skal være et parti der vedtak forplikter. Det skal være mulig, i enkelte situasjoner, og gi slike pålegg.

AKP og RVs framtid skal drøftes åpent i begge organisasjoner etter valget. Mitt syn er at RV skal være innenretta på valg og parlamentarisk arbeid. RV har til nå hatt en slik innretning. Samtidig har RV sprengt grensene for hva som er parlamentarisk arbeid. Disse erfaringene må

RV bygge videre på.

RVs vedtekter inneholder ikke noe forbud mot bestemte aktiviteter. Striden står om hva slags organisasjon RV skal være: En valgfri med lav terskel for medlemskap, eller en partioorganisasjon som skal ta mål av seg til å virke på alle kampavsnitt, et slags AKP light. Dette er bådeen uenighet om det trengs et kommunistisk parti, og om hva som kan gjøre RV til et slagkraftig revolusjonært alternativ ved valg.

SIRI JENSEN

RØD ROSE

ket over til å jobbe med salg og med ledelse. Vi tror ikke det blir lett å erstatte henne. Vi vil også nevne at hun har gjort en stor innsats for partiet opp gjennom åra, men det vil hun sikkert fortsette med.

Kari tar altså et nytt dristig skritt - ikke minst er det dristig i disse tider. Hun forlater trykkeriet og Oslo for å bli bonde i Telemark, sammen med mannen, Magne. Men om det er et tap for Duplotrykk, så blir det sikkert en styrke for kampen for jordbruket, og særlig en styrke for bondekvinnes kamp. Lykke til, Kari.

Kari på Duplo

Kari Stokland, veteran i partiet, og en solid klippe i staben på A/S Duplotrykk. Men Kari skal slutte på Duplo, og dette er Opprørs takk for innsatsen.

Kari pleier ikke ta knuslete valg. Hun har gått veien fra arbeidsløs arkitekt, via 8 år som pakkerske på Friogrill, for så å bli typograf på Duplotrykk. Men hun har mange talenter, og ble etterhvert truk-

Nytt fra studieutvalget

Studier for laga

Studieutvalget har lagd et studieopplegg som vi ønsker å prøve ut i praksis i en del lag.

Mange lag lider i dag under at de ikke har noen felles praksis. Medlemmene jobber på hvert sitt felt, de gjør gjerne mye, men ikke gjennom partilaget. For mange oppleves partimøtene som "noe ekstra" de får lite ut av.

Et annet problem er at medlemmene blir lite synlige for hverandre. Vi vet ikke hva de andre egentlig driver med, og vi får lite reaksjoner på det vi gjør. Medlemmene får lite hjelp i laget til å se at det de gjør, erfaringene deres og tankene deres, er viktige. Dermed blir det grått å være kommunist. Dette siste henger sjølsagt også sammen med en partikultur der vi har vært lite flinke til å rose og støtte opp om hverandre.

Denne situasjonen truer med å drepe livet i laga. Men går det an å vende en dårlig ting til en god ting? Det er sjølsagt bra om laget har et felles kampområde de kan konsentrere seg om. Men når laget ikke har det, må vi prøve å finne fram til hva som likevel er felles for de ulike felterne medlemmene jobber på. Da må vi gå "et hakk over" de konkrete kampområdene og finne ut

hvilke langsiktige mål partiet ønsker å jobbe for **gjennom** de ulike dagskampe-områdene. Dette kan bidra til å bevisstgjøre, avmystifisere og konkretisere de meget omtalte "strategiske perspektivene", og finne ut hvordan vi kan jobbe for å fremme dem i praksis.

Vi har prøvd å ta hensyn til situasjonen i mange lag er nokså laber. Derfor er studieopplegget laga slik at det:

-skal kunne gjennomføres uten voldsomme forberedelser fra alle i laget

-skal kunne gjennomføres sjøl om oppmøtet på lagsmøtene er varierende.

-skal kunne gjennomføres i en fleksibel form, en kan velge om en vil gjennomføre det som hele møter eller i form av kortere studiepunkter på mange møter.

Målsettinga med opplegget er å:

-gjøre medlemmene av laget mer synlige for hverandre, vise fram folks erfaringer

-finne fram til det som er felles i arbeidet vårt, trass i at medlemmene jobber på "hver sin tue".

-stimulere til teoretiske studier, ved å knytte dem nærmere til folks erfaringer og praksis.

Egentlig er dette et forsøk på å innføre en studiemeto-

de, heller enn et avgrensede studieopplegg. Studier burde være en fast del av virksomheten i et kommunistisk partilag. Det opplegget vi foreslår, tror vi kan gjentas, med ulikt innhold, på lagets eget initiativ, som et fast innslag i lagsarbeidet eller for eksempel én gang hvert halvår.

Interesserte kan ta kontakt med Kjersti Ericsson, tlf (arbeid) 02-42 90 10, linje 719, eller (privat) 02-54 70 92)

Skriv til Gyda Glup

En av studieutvalgets mest prominente medlemmer går under navnet Gyda Glup. Hun vil være Studieutvalgets talskvinne i Opprør.

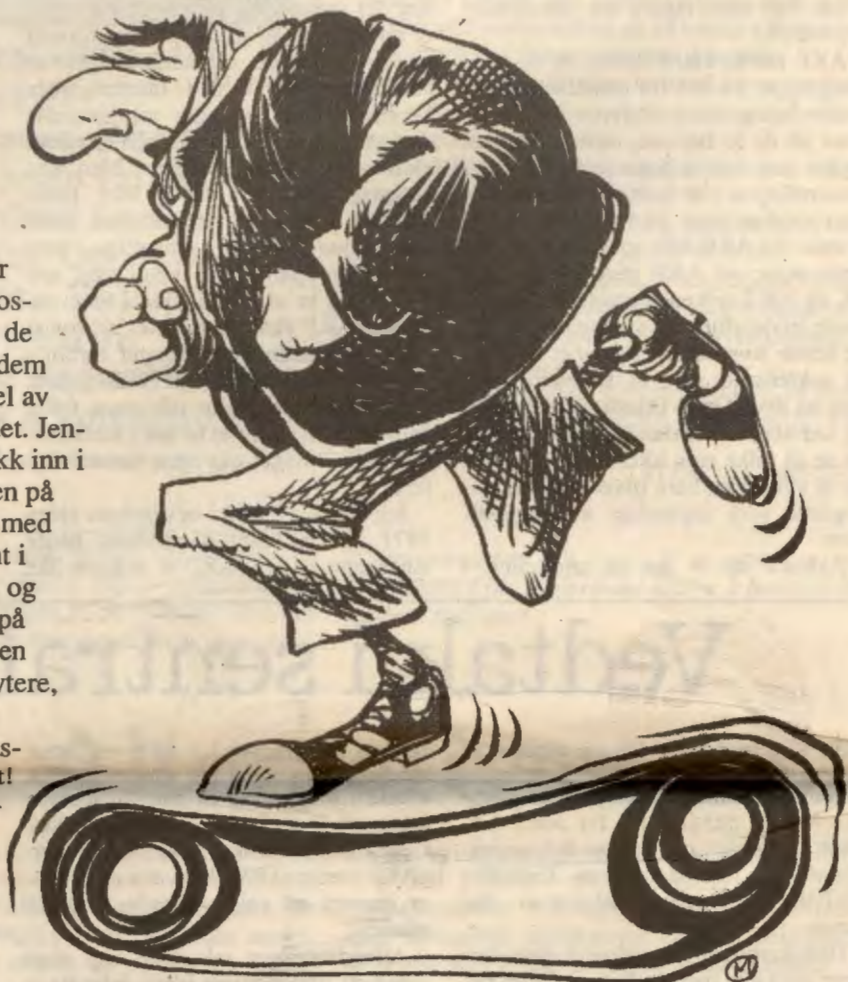
Hun har vært med på det meste og har svaret på det meste. Hun kan svare på alt fra EØS-forhandlingenes betydning for seksuallivet, til hvilke undervannsbåter som egner seg best i forsvaret av høyfjellet, pluss endel annet nyttig.

Urettferdig! Uvitenskapelig!

På 70-tallet da den nye kvinnekampen skjøyt fart for alvor og barbidokkene skulle forbli historie for bestandig, da mente vi radikale menn at vi sto i en særstilling. Vi var vaksinerte, vi gikk i 8. mars-tog, vi støtta kvinnene i deres kamp mot noe som ikke hadde noe særlig med oss å gjøre. Så lenge damene dreiv med sitt, kunne vi drive med vårt. Parallelllek, heter det i barnehagan. Men en blir ubønnhørlig større og så blei det 80-tall og kvinneopprøret i AKP kom, og da fikk til og med vi med krøllete hår bakoversveis. Kvinnes motstandere og bremseklosser fantes ikke bare der ute, de var midt i blant oss, de var vi. Vi hadde gjentatt fedrenes synder, bare kalt dem ved andre navn. Det var ikke så gøy, men en god del av oss tenkte at, ok, vi får vel prøve å gjøre noe med det. Jentene har kanskje rett. Vi leste kvinnelitteratur og gikk inn i diskusjoner som varte natt etter natt, og målestokken på framgang var i hvor stor grad vi greide å se verden med kvinners øyne. Det var lærerikt, men veldig slitsomt i lengden. Et eller annet var feil, og så røyk strikken, og nesten over natta var avstanden kjempestor. Vi har på følelsen at vi står omtrent der vi begynte, og når noen jenter sier: Alle menn er potensielle voldtektsforbrytere, skriker vi: Uvitenskapelig! Urettferdig! Eller som i AKPs nye prinsippprogram: Mannssjåvinisme er klas-sesamarbeid. Urettferdig! Uvitenskapelig! Ekstremt! skriker vi. Samtidig leker jentungene våre med barbidokker som aldri før, det er s rumpekjoler og løshår over hele golvet og på kino er den drittfilmen «Pretty Woman» en av de mest sette. Vi har gått på møter i årevis og så viser det seg at noen av de menna vi har gått sammen med har gått hjem etterpå bare for å banke kona, og nå er hun på krisesen-ter.

Da er det lett å gi opp, lett å si (med andre navn) at intet er nytt under solen, ingenting av dette kan egentlig forandres, at dette helvetes damemaset hindrer god gammaldags framgang.

Kvinner er ikke født kvinner, de blir gjort til kvinner, hevder Simone de Beauvoir. Er det riktig, gjelder det menn

også. Vi er ikke født menn, vi blir gjort til menn. Problemet er at radikale menn hele tida har vært kvinnekampens haleheng. Ikke ett initiativ har kommet fra oss. Da er det ikke rart vi føler vi står på startstreken ennå. Men har Beauvoir rett, er forandring faktisk mulig. Da er det ikke så farlig om avstanden er stor. Det er i hvert fall bedre enn falsk enhet.

PER PETERSON

Det nye KK-løftet

Per Bjonnes Kristiansen er satt på jobben med å få fram folk, kommandittister, økonomisk støtte som skal være fundamentet for «nye Klassekampen». Startskuddet er gått for ny satsing for å beholde KK som dagsavis. Prosjekt «Nye KK» er igang. Betyr det at du har en noenlunde entydig og entusiastisk innstilling fra partidiskusjonen å flyte på?

- Det er kanskje ikke jeg den rette til å svare på, men etter at vedtaket om å sette i gang er fattet, har jeg snakket med en del folk, også de med motforestillinger. Etter det har i hvert fall jeg inntrykk av at folk er med. Til tross for uenigheter vil folk trå til. Dette handler om å legge grunnlaget for, og sikre at vi kan beholde KK som dagsavis framover. Vil-kåra for å drive en slik avis blir stadig hardere, og det er av stor betydning for kampene som kom-

mer i 90-åra å opprettholde KK - som dagsavis.

- Det er vel ikke bare du og KK som skal drive dette arbeidet. Hva med partiet?

- Selv om avisa ikke lenger blir organ for AKP, slik vi er vant med det, så ser jeg det som veldig viktig å ha med partiorganisasjonen på dette. Det er faktisk det største løftet siden vi greide å starte dags-avisa.

Jeg er altså ansatt for å jobbe fram folk som vil støtte nye KK økonomisk, først og fremst ved å stille opp som kommandittist. For å få til dette vil jeg kontakte og bruke organisasjonen. Jeg kommer blant annet til å reise en del og oppsøke personer og organisasjonsledd. Det som blir viktig i første omgang er så raskt som mulig å få fram «grunnfjellet» i kampanjen, for å vite hvor vi står og hvor vi kan gå videre.

- Målstreken er 4. oktober. Har

du tro på å nå denne?

- Ja, det har jeg. Men vi må komme oss langt utafør egne rekker. Den viktigste faktoren tror jeg er at KK har stor popularitet i kretser utafør partiet. For eksempel hos SV og SU. Faktisk er det flere steder at SUere selger avisa. KK har appell og er populær mange steder. Hvis vi kan utløse denne sympatien og skape ringer i vannet, så har jeg god tro på at vi kommer i mål. Men jeg er ute etter grunnfjellet i første omgang - derfor vil jeg oppfordre alle som er interessert i å stille opp som kommandittister til å reagere raskt. Jeg skal oppsøke folk, men de må absolutt oppsøke meg også, enten på KK eller i Larvik, avslutter Per Bjonnes Kristiansen.

BIRGER THURN-PAULSEN
Per Bjonnes Kristiansen treffes:
KK - mandager: Tlf. 02/64 93 20
Larvik: Tlf. 034/30 400 (jobb) -
034/24 639 (privat)